

lira

Jaarverslag 2011

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	3
Over Lira	9
Kerncijfers	13
Begroting 2012	14
Jaaroverzicht	15
Leenrechtgelden	16
Thuiskopiegelden	19
Kabelgelden	21
Reprorechtgelden	24
Overige geldstromen	26
Jaarrekening 2011	27
Balans per 31 december 2011	28
Exploitatierkening over 2011	29
Kasstroomoverzicht	30
Toelichtingen op de jaarrekening	31
Toelichting op de balans	32
Toelichting op de exploitatierkening	37
Analyse van verschillen tussen exploitatierkening en begroting	39
Ondertekening jaarrekening	39
Overige gegevens	40
Samenstelling bestuur en bureau	40
Controleverklaring	43

Bestuursverslag

1. Herinrichting bestuur

In 2011 heeft Lira zich gebogen over de mogelijkheid in haar bestuur een vorm van intern onafhankelijk toezicht te creëren door de benoeming van een onafhankelijk voorzitter en een onafhankelijk penningmeester. Daarmee geeft Lira gevolg aan suggesties inzake *good governance* van de zijde van het College van Toezicht collectieve beheersorganisaties Auteurs- en naburige rechten (CvTA), gedaan aan alle collectieve beheersorganisaties (CBO's). Onder 'onafhankelijk' wordt in dit verband verstaan: een voorzitter en penningmeester die niet-bindend en niet door kandidaatstellende organisaties, ook wel constituerende verenigingen genoemd, worden voorgedragen. Tegelijk was daarbij een gegeven dat de aanwezigheid in het Lira-bestuur van bestuursleden die bindend worden voorgedragen door de VSenV en de NVJ, van belang voor de continuïteit, gehandhaafd moest blijven. Een derde overweging was dat Lira eind 2011 meer dan 10.000 aangeslotenen telt en dat de grote meerderheid van aangeslotenen die niet VSenV- of NVJ-lid is, een krachtige, breed gedragen vertegenwoordiging in het bestuur van Lira verdient. Uit deze laatste overweging volgde eigenlijk logischerwijs de wens dat de voorzitter van Lira een voorzitter van alle aangeslotenen zou zijn en dus in functie gekozen zou moeten worden door de vergadering van aangeslotenen. Om de onafhankelijke leden in het bestuur een stevig gewicht te geven zou datzelfde ook voor de penningmeester gelden. De hieruit voortvloeiende wijzigingen in de statuten van Lira zijn begin dit jaar geformuleerd, niet op bezwaren van het CvTA gestuit, met de notaris besproken en ten overstaan van de notaris op vrijdag 23 maart 2012 verleden.

2. Huidig bestuur

In de feitelijke samenstelling van het Lira-bestuur zullen de statutenwijzigingen op korte termijn waarschijnlijk geen tot weinig veranderingen teweeg brengen. Het bestuur van Lira kende ook in 2011 zeven bestuurszetels waarvan er zes bezet waren. Vier van de bestuursleden werden bij bindende voordracht voorgedragen door de VSenV, één bij bindende voordracht door de NVJ en twee andere bestuurders zonder bindende voordracht op initiatief van het bestuur van Lira door de vergadering van aangeslotenen. Eén zetel uit die laatste categorie bleef onbezet, omdat uitgebreide speurtochten naar passende kandidaten geen blijvend resultaat opleverden. Alle bestuursleden werden na hun voordracht, bindend of niet, benoemd door de vergadering van aangeslotenen.

3. Financieel resultaat

Nog in 2010 werd door Lira ruim € 375.000 ten laste van bestemmingsreserves gebracht en daarnaast een exploitatieverlies geleden van zo'n € 130.000, een verlies dat toen door een stevig eigen vermogen (per begin 2010 nog drie miljoen euro) gelukkig goed kon worden opgevangen, maar dat wel om maatregelen vroeg. Deze maatregelen zijn in de loop van 2011 genomen. Ze resulteerden in een iets lagere onttrekking aan de bestemmingsreserves van ruim € 320.000 en een positief exploitatieresultaat voor 2011 van zo'n € 215.000 op een totaal aan lasten van bijna 2 miljoen. Een juridisch succes op 27 maart 2012 in het Thuiskopie-dossier, toen het Gerechtshof Den Haag de Staat der Nederlanden veroordeelde tot het betalen van een vergoeding voor de schade, veroorzaakt door een in Europees opzicht onjuiste AMvB en het invoeren van een thuiskopieheffing op nieuwe soorten *hardware*, is niet alleen voor rechthebbenden goed nieuws, maar kan ook voor Lira als organisatie een beduidende rol spelen in het behalen van een positief resultaat.

4. In Cedar-verband

Ook in Cedar-verband, het facilitair bedrijf dat onder leiding van directeur Hein van Leeuwen voor zes stichtingen de werkzaamheden verricht, deed zich de noodzaak voelen een paar stapjes terug te doen. Vooral de achteruitgang in inkomsten van genoemde Stichting de Thuiskopie veroorzaakte problemen. Oplossingen werden gevonden door sterker te gaan automatiseren waardoor loonkosten gedrukt konden worden respectievelijk de productiviteit kon worden verhoogd, en door te verhuizen. Dat laatste heeft in april 2012 plaatsgevonden. Stichting Lira is verhuisd van de Siriusdreef te Hoofddorp naar de Kruisweg. Deze locatie bevindt zich linea recta 750 meter in de richting van de PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

pwc

Kruisweg schuin tegenover het Crowne Plaza Hotel in Hoofddorp. Daarmee werden de jarenlange huisvestingsbanden met Buma/Stemra beëindigd.

5. Lira Nieuwsaarde

2011 was het derde jaar van het samengaan van Nieuwsaarde met Lira. Als product van een wervingscampagne sloten een kleine 500 journalisten zich in 2011 bij Lira aan, zodat er nu ongeveer 1000 freelancers bij Lira aangesloten zijn, afkomstig uit twee richtingen: de NVJ en de FLA/VSenV. De journalistieke incasso belooft nog geen fantastische bedragen. Verhoging daarvan wordt dringend gewenst, maar moet overal zwaar bevochten worden. Het streven van Lira is erop gericht de verdeling van journalistieke gelden waar mogelijk te stroomlijnen en op te nemen in bestaande repartitiekanaalen teneinde op die manier op kosten te besparen, juist ook omdat anders die kosten te zwaar gaan drukken op journalistieke geldstromen.

6. Digitale rechten

In 2011 begonnen heel voorzichtig de digitale rechten bij Lira een rol te spelen ingevolge de begin 2010 tussen Lira en het NUV gesloten samenwerkingsovereenkomst waarin Lira de toepassing van de aan haar overgedragen digitale rechten beperkte tot collectieve exploitaties, zoals digitaliseringsprojecten in bibliotheken, archieven, culturele erfgoedprojecten zoals het krantenproject van de Koninklijke Bibliotheek, de Google-schadeclaim en dergelijke meer, geheel conform de collectieve taak die Lira zich ook op andere terreinen heeft gesteld. Het duurde overigens nog tot maart 2011 voordat ook de juridische formulering van het Lira-NUV-convenant haar beslag had gekregen en aangeslotenen (en uitgevers) schriftelijk geïnformeerd konden worden. Groot is echter nog steeds de weerstand tegen het aangaan van regelingen met Lira en Pictoright (fotografen) aan de kant van cultureel erfgoedinstellingen. Zonder een gerechtelijke actie lijkt het niet te gaan lukken om inbreuken op het digitale auteursrecht van aangeslotenen met succes aan te pakken. De rationaliteit van het verzet is soms ver te zoeken. Met gemak worden door de tegenstanders veel extra kosten gemaakt waar een jaarlijkse bijdrage van zeg 10.000 euro tot een volledige legalisering had kunnen leiden.

7. Audiovisuele rechten

In de tweede helft van 2009 trok het Contractenbureau, ondersteund en bestuurd door Lira en het Netwerk Scenarioschrijvers, door middel van een kort geding ten strijde tegen de met uitsluiting dreigende publieke omroepen (NPO). Na afloop van de schikking die daaruit voortvloeide kon niet worden gezegd dat in 2011 de bereidheid aan producentenkant erg groot was om met het mede door Lira ondersteunde PAM (Portal Audiovisuele Makers) de substantiële gesprekken te voeren die de rechter in Amsterdam bij het opstellen van genoemde schikking beoogd moet hebben. Belangrijke tijd ging verloren toen partijen moesten wachten op wat de overheid in het kader van het auteurscontractenrecht aan de wetsartikelen over filmwerken zou willen veranderen. En thans (mei 2012) is het wachten op uiteindelijk een wetsontwerp ter herziening van de Auteurswet vanuit het gezichtspunt van het auteurscontractenrecht, in het bijzonder ook het contractenrecht inzake filmwerken (dus film en tv). Dat vormt voor sommigen kennelijk een nieuwe aanleiding tot uitstel van dringend noodzakelijke serieuze onderhandelingen. Zodat we moeten zeggen: audiovisueel zijn we in 2011 nog niet heel erg ver opgeschoten, maar te verwachten valt dat mede vanuit Europees perspectief collectief beheer van een aantal audiovisuele rechten in 2012/2013 onvermijdbaar zal blijken.

8. De standaardrepartities

Ten aanzien van de gewone repartities (leenrecht, kabelgelden, thuiskopieervergoedingen en reprecuregeld) zijn de volgende opmerkingen te maken:

8.1 Leenrecht

De incasso die Lira ontving van Stichting Leenrecht bleef in 2011 op niveau, ondanks de tendens dat bibliotheken steeds meer uitleningen als niet-betaalde verlengingen begonnen te boeken waarover ze naar hun mening geen leenrecht hoefden af te dragen. De procedure die de Stichting Leenrecht hierover heeft aangespannen tegen de verzamelde Nederlandse bibliotheken (VOB), werd in eerste en tweede aanleg door rechthebbenden teleurstellend verloren. De uitslag in het hoger beroep vormde

voor het bestuur van de Stichting Leenrecht aanleiding in cassatie te gaan bij de Hoge Raad. In de loop van 2012, begin 2013, mag in die procedure een uitspraak worden verwacht. Het gaat inmiddels over veel geld. Tegelijk moet opgemerkt worden dat er gelukkig enige groei zit in de uitleen van andere soorten werken dan gedrukte boeken. De frequentere uitlening van die andere soorten werken brengt soms enig profijt met zich mee voor schrijvers, zoals voor scenaristen en schrijvers van luisterboeken.

8.2 Kabelgelden

De kabelovereenkomst die per 1 januari 2011 af zou lopen, werd na twee verlengingen van 6 maanden door partijen voor onbepaalde tijd verlengd met een opzegtermijn van een maand. Dat betekent dat bij opzegging door de kabelexploitanten van deze overeenkomst, met enige spoed een kort geding aangespannen zou moeten worden om alsnog betaling af te dwingen. Volop discussie is er ook in 2011 geweest aan de kant van rechthebbenden over de interne verdeling van de kabelgelden. Dat wil zeggen dat er tussen rechthebbenden-partijen sinds lange tijd gestreden wordt over de manier waarop de vergoedingen in percentages over de partijen (Cisac-organisaties en Agicoa) moet worden verdeeld. Daarnaast werd door Lira, samen met een aantal andere CBO's, tegen KPN/Digitenne een gerechtelijke procedure gestart die voor rechthebbenden in 2011 uiteindelijk in de vorm van een schikking met KPN succesvol eindigde.

8.3 Thuiskopie

De situatie bij Stichting de Thuiskopie werd in de loop van 2011 steeds ernstiger. In betrekkelijk korte tijd daalden de inkomsten in aanzienlijke mate. Om slechts één voorbeeld te geven: bedroeg de video-incasso voor Lira in 2007 nog ruim 2 miljoen euro, in 2011 was dat gedaald tot 161.000 euro, mede door de tijdelijke opschorting van de uitkeringen door Stichting de Thuiskopie aan de verdeelorganisaties. Dat was het resultaat van een weigering van de Nederlandse overheid om een in tal van andere landen inmiddels ingevoerde verruiming van de thuiskopieheffing op andere dragers dan alleen blanco banden, cd's en dvd's toe te laten. Een belangrijke uitbreiding van de thuiskopieheffing in de richting van mp3-spelers, harddiskrecorders en meer van soortgelijke opslagmedia werd al eerder door ingrijpen van de minister van Justitie in de vorm van een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) verhinderd. Dat ingrijpen heeft rechthebbenden vele miljoenen gekost. Acties om de minister en zijn opvolger op andere gedachten te brengen werden langs verschillende wegen en met gebruik van verschillende politieke zowel als juridische middelen door de Stichting de Thuiskopie voortgezet. Naarmate CBO's meer aan thuiskopiegelden ontvingen, voelden zij en de bij hen aangesloten rechthebbenden de achteruitgang in de thuiskopie-incasso aan den lijve. Ook Lira had van de achteruitgang te lijden, en dan mag het aandeel van Lira in thuiskopiegelden relatief niet eens als groot aangemerkt worden.

Spectaculair was een arrest van het Gerechtshof Den Haag van 27 maart 2012 waarin Stichting Norma in het gelijk werd gesteld en het optreden van de Nederlandse staat ten aanzien van de thuiskopieregeling op scherpe wijze als onrechtmatig werd veroordeeld. Een juridische gebeurtenis zoals die zich maar zelden voordoet. Dat het tot een veroordeling kwam, was in belangrijke mate te danken aan de jurisprudentie die Stichting de Thuiskopie met hulp van Cedar-medewerkers op Europees niveau tot stand had gebracht in de Opus-zaak, daarmee ondersteuning gevend aan de al langer levende gedachte dat Nederlandse rechthebbenden meer te verwachten hebben van Europa, in het bijzonder de Europese Gemeenschap en haar richtlijnen, dan van de Nederlandse overheid. De verwachting is dat in de komende tijd de gevolgen van het arrest van 27 maart 2012 gestadig voelbaar zullen worden.

8.4 Reprorecht

Lira ontvangt jaarlijks van Stichting Reprorecht ter verdeling reprorechtgelden met betrekking tot fotokopieën uit kranten, publiekstijdschriften, algemene boeken en enig buitenlands geld. De gelden voor journalistieke periodieken worden onder freelancers verdeeld. Geld voor algemene boeken wordt aan de repartitie voor uitgeleende boeken toegevoegd. In 2011 werd door Lira iets meer dan 1 miljoen euro aan reprorechtgelden geïncasseerd. Tot uitkering kwam een bijna gelijk bedrag. De situatie rond het fotokopiëren met behulp van fotokopieermachines wordt steeds moeilijker. In v. plaats daarvan wordt er steeds meer gescand en in digitale vorm hergebruikt. Stichting Reprorecht

incasseert tot nu toe alleen per snel verouderende fotokopie. Andere landen, waaronder bijvoorbeeld België, incasseren per fotokopie én via een heffing op apparaten. Daar doet zich de teruggang in het aantal fotokopieën niet meteen financieel zo hard voelen. De Stichting Reprorecht heeft besloten niet te gaan zitten wachten tot de laatste fotokopie op de laatste fotokopieermachine gemaakt en betaald is. Er werden in 2011 concrete plannen ontwikkeld en uitgevoerd om ook in de digitale sfeer een incassomandaat van auteurs en uitgevers te verwerven, vooral gericht op het bedrijfsleven, waarbij Lira ambiëert op grond van het eigen aansluitingscontract en het Lira-NUV-convenant als verdeelorganisatie voor tekstauteurs op te treden.

9. Auteursfonds Reprorecht

Met ingang van 1 januari 2010 voert Lira met instemming van het Reprorechtbestuur onder voorwaarden het beheer over het Auteursfonds van de Stichting Reprorecht. Het Auteursfonds betaalt jaarlijks namens de Stichting Reprorecht reprorechtvergoedingen uit aan auteurs die zich na een oproep daarvoor aanmelden. Het gaat om auteurs die publiceren in vak- en wetenschappelijke tijdschriften en boeken en in educatieve geschriften waarvan de uitgevers zich niet bij de Stichting Reprorecht hebben aangemeld voor de reguliere repartitie waardoor hun auteurs geen reprorechtgelden dreigen te ontvangen. Ook reprorechtgelden die in Nederland voor het buitenland worden geïnd, maar niet worden uitbetaald omdat er geen wederkerigheidscontract bestaat of alleen een zogenaamd B-contract (contracten met gesloten beurzen), komen in het Auteursfonds terecht. En tenslotte gaat het om reprorechtvergoedingen die in opdracht van enkele Nederlandse uitgevers uit het buitenland worden verkregen en die alsnog door Stichting Reprorecht worden verdeeld volgens een verdeelsleutel waarin in geringe mate ook een aandeel voor auteurs is voorzien. Juist door het feit dat van de gelden in het Auteursfonds de individuele rechthebbende auteurs vaak niet te achterhalen zijn (wie houdt er bij wat er uit welke bron wordt gefotokopieerd?), wordt een belangrijk deel van deze gelden noodzakelijkerwijs aan collectieve bestemmingen ten gunste van wetenschappelijke, educatieve en journalistieke auteurs uitgekeerd, de groepen aan wie de binnenkomst van deze gelden kan worden toegerekend.

Het fonds was begin 2011 bijna zeven ton groot, en aan het eind van datzelfde jaar ongeveer zes-en-een-half ton, terwijl er in de loop van het jaar voor ruim € 106.000 aan collectieve bestedingen uit zijn gedaan in de richting van educatieve auteurs, freelancers en wetenschappelijk auteurs. Jaarlijks vindt aanvulling plaats.

10. Lira-Vevam

Eind 2009 besloot de ledenvergadering van Vevam om van Vevam een regisseurs-CBO te maken door scenarioschrijvers en producenten-als-natuurlijk-persoon uit de eigen gelederen te verbannen en op die manier alleen regisseurs over te houden. Bij Lira waren en zijn alle scenaristen welkom, de meeste scenaristen hadden zich al bij Lira aangesloten, en feitelijk heeft voor scenaristen de overgang van Vevam naar Lira dan ook al plaats gevonden. Het probleem dat is ontstaan, is dan ook niet gelegen in de overgang van scenaristen van Vevam naar Lira, maar in het feit dat Vevam en Lira kabelgelden ontvingen voor verschillende repertoires en dat mét de Vevam-scenaristen ook het kabelgeld voor het Vevam-repertoire in de richting van Lira mee zou moeten komen. En dat repertoire was een ander repertoire dan het Lira-repertoire. Dat wil zeggen: Vevam verdeelde gelden onder scenarioschrijvers voor zogenoemd Agicoa-repertoire (onafhankelijk geproduceerde werken), Lira deed dat voor werken die met geld van de publieke omroep gefinancierd werden. Om geen onredelijke schade toe te brengen aan Lira's bestaande uitkeringen aan scenarioschrijvers is het noodzakelijk dat uitbreiding van Lira's repertoire met enig Agicoa-repertoire daadwerkelijk financieel gecompenseerd wordt. Daarover wordt nog steeds, ook in 2012, door betrokken partijen gesproken.

Een echte oplossing lijkt alleen tot stand te kunnen komen als er op het centrale incassoniveau de bereidheid bestaat een herschikking aan te brengen in de centrale interne kabelgeldverdeling. Daartoe bestaat ook een andere noodzaak: de komst van nog een heel andere groep van rechthebbenden, namelijk journalisten die zich via hun aansluiting bij Lira hun kabelrechten hebben voorbehouden. Maar juist die interne herverdelingsdiscussie schiet niet op, zodat scenarioschrijvers in de knel komen, omdat zij al te lang moeten wachten op door Vevam verschuldigde kabelgelduitkeringen voor de uitzending van vooral hun speelfilms.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

pwc

11. E-books

E-books trokken ook in het jaar 2011 veel aandacht. Ook aandacht van CBO's als de vrijwillige collectieve beheerder Lira en de eigenrecht-organisatie Stichting Leenrecht. Voorzover e-books worden uitgeleend op e-readers, zo werd al eerder juridisch binnen het bestuur van de Stichting Leenrecht vastgesteld, gaat het om het tijdelijk ter beschikking stellen van *exemplaren van werken*. Dat tijdelijk ter beschikking stellen van exemplaren van werken valt onder het heersende wettelijke regime van het leenrecht waarin het verbodsrecht is vervangen door een wettelijke aanspraak op een billijke vergoeding, als gevolg waarvan er door openbare bibliotheken voor elke uitlening betaald dient te worden - hetgeen ook gebeurt en wel in de vorm van het gewone geschriftentarief per uitlening. Feit is echter dat het aantal uitgeleende exemplaren van e-books op e-readers snel terugloopt, nu andere distributietechnieken snel oprukken. Juridisch anders ligt de zaak als openbare bibliotheken echt digitaal gaan uitlenen door het *online* ter beschikking stellen van gedigitaliseerde boeken. Dan gaat het niet zozeer om fysieke exemplaren en dan lijkt het er niet op dat er sprake zou zijn van uitleen in de wettelijke betekenis van het woord. Het valt te voorzien dat deze nieuwe moderne digitale uitleen vanaf medio 2012 een aanvang zal nemen via een nieuwe digitaal platform waarin uitgever en boekhandelaren gezamenlijk deelnemen en van waaruit zij ook bibliotheken kunnen bedienen. Niet -zoals bij het leenrecht- op collectieve wijze, maar door individuele contracten die naar verluidt steeds tussen één openbare bibliotheek en één specifieke uitgeverij dienen te worden gesloten, dit laatste om geen inbreuk te maken op mededingingsregels. Voor Lira met haar collectief toe te passen digitale rechten lijkt in deze opzet voorlopig nog geen rol weggelegd, maar de praktijk moet nog bewijzen of deze distributieaanpak een kans van slagen heeft en niet stuit op administratief al te belastende effecten.

12. Financieel beleid: vooruitzichten

Bij een stagnerende structurele stijging van Lira's incasso gaan kosten zwaarder wegen. Vandaar dat uitbreiding van Lira's activiteiten en daarmee gepaard gaande verhoging van Lira's incasso's door het bestuur als zeer wenselijk wordt ervaren, naast vermindering van lasten, en bij dat laatste wordt dan vooral gedacht aan het verminderen van automatiseringskosten door langer gebruik te maken van dezelfde geautomatiseerde systemen, ook aan het verminderen van loonkosten als gevolg van diezelfde automatisering en aan een vermindering van huisvestingskosten door in Cedar-verband per april 2012 te verhuizen.

Op het terrein van het leenrecht doet zich de mogelijkheid voor dat er bij een gunstige uitspraak door de Hoge Raad, die in de loop van 2012, begin 2013, valt te verwachten, in de toekomst ook voor alle verlengingen betaald zal gaan worden. Tot nu toe rekenen bibliotheken alleen af over verlengingen waarvoor ze zelf geld ontvangen.

De kabelgeldinkomsten van Lira zouden hoger moeten zijn wegens niet eerder gehonoreerde nieuwe aanspraken van journalisten en de eerder beschreven uitbreiding van het scenaristen-repertoire.

Wat thuishopiegelden betreft, wordt er met man en macht gewerkt aan een verhoging van de thans zo sterk teruglopende vergoeding door uitbreiding van de inkomstenbronnen tot andere dragers en apparaten. In Europa start voor de zomer van 2012 een bemiddelingspoging om de verschillende thuishopiesystemen in de EU-landen te harmoniseren. Kort daarvoor gaf een hiervoor vermelde uitspraak van het Gerechtshof Den Haag aan rechthebbenden nieuwe moed. In het arrest werd de Staat der Nederlanden veroordeeld tot het volledig vergoeden van de aangerichte schade (vele miljoenen groot) en tot het in de toekomst treffen van passende maatregelen conform de Europese auteursrechtlijn.

Niet helemaal kansloos is een verhoging van de door Lira te verdelen reproductiegelden als de Stichting Reprorecht erin zou slagen zich met steun van auteurs en uitgever een mandaatpositie te verwerven in de digitale sfeer, vooral om licentieovereenkomsten te sluiten met het bedrijfsleven.

Met de digitalisering cultureel erfgoed is een geldstroom op gang gekomen van nog heel geringe omvang die in de loop van 2012 haar continuïteit zou moeten bewijzen, nadat door cultureel

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

erfgoedinstellingen opgeworpen barricades langs twee wegen geslecht zijn: de toevoeging van de kostenpost 'auteursrechten' aan de toekenningen door de overheid van digitaliseringssubsidies, en waar nodig door gerechtelijke acties.

In beginsel veelbelovend (maar zeker niet voortvarend te realiseren) zijn ook de ontwikkelingen ten aanzien van audiovisuele werken, en niet alleen als gevolg van nieuwe wetgeving waarin volgens aankondiging de positie van makers zal worden versterkt. Aangetekend daarbij dient te worden dat van zo'n constructie uitsluitend enig heil verwacht zou mogen worden, indien CBO's in deze regeling een structurele rol wordt toebedeeld, onder meer om in onderhandelingen met producenten vast te stellen wat voor de diverse exploitatievormen een billijke vergoeding zou zijn volgens het adagium: billijk is wat partijen overeenkomen dat billijk is. Langs die weg kan het begrip billijk operationeel gemaakt worden.

Namens het bestuur,

Kees Holierhoek,
voorzitter Stichting Lira

Over Lira

Lira voor schrijvers

De Stichting Literaire Rechten Auteurs (Lira) is de auteursrechtorganisatie en belangenbehartiger voor alle schrijvers en vertalers: romanciers, dichters, freelance journalisten, scenarioschrijvers, essayisten, columnisten, toneelauteurs, librettisten, bewerkers, ondertitelaars en nog veel meer. In 2011 bestond Lira 25 jaar, een jubileum dat wij samen met onze achterban op bescheiden wijze hebben gevierd in het Letterkundig Museum in Den Haag.

Wat doen wij voor onze auteurs?

Lira beheert collectief auteursrechten van schrijvers, vertalers en journalisten in Nederland, vooral in gevallen van secundaire exploitatie. Daarnaast zet Lira zich in om de positie van auteurs in Nederland structureel te verbeteren.

Wat is secundaire exploitatie?

Dat zijn nieuwe, andere veeleenvoudingen of openbaarmakingen (of: exploitaties) die vallen buiten de aanvankelijke opdrachtverlening tussen een schrijver en een opdrachtgever. Als een productiemaatschappij aan een scenarist opdracht geeft om een nieuwe televisieserie te schrijven is dat een afspraak die gemaakt wordt tussen de omroep/producent en de schrijver en daar komt Lira in principe niet aan te pas. Datzelfde geldt wanneer een schrijver met een uitgever een contract sluit over een nieuw te publiceren boek. Bij dit soort opdrachtverleningen wordt de primaire exploitatie (de verfilmings- en uitzendrechten voor de serie, de uitgeefrechten voor het boek) door de betrokken partijen zelf geregeld. Maar wanneer in bovenstaand voorbeeld de opdrachtgever van de televisieserie in een later stadium besluit om al zijn programma's tegen betaling online aan te bieden, dan is er sprake van secundaire exploitatie en dan treedt Lira op om voor de scenarioschrijvers van al die programma's een percentage van de opbrengsten veilig te stellen.

Het is lastig om in bovengenoemd voorbeeld als individuele auteur zelf een percentage van de opbrengsten te regelen. Je staat immers alleen tegenover een veel sterkere contractpartij en bovendien wil je de goede relatie met je opdrachtgever niet schaden. Het is al moeilijk genoeg om voldoende opdrachten binnen te krijgen. Lira kan deze onderhandelingen gemakkelijker voeren, omdat ze kan praten namens het collectief van schrijvers. Individuele relaties worden dus niet zo snel geschaad en bovendien is Lira deskundig op het gebied van auteursrecht en beschikt zij over een team van juristen. In het algemeen: overal waar werken van schrijvers geëxploiteerd worden via kanalen of in vormen die niet overeengekomen zijn in de initiële opdrachtverlening/uitgeefovereenkomst tussen producent of uitgever enerzijds en de schrijver of vertaler anderzijds, daar kan Lira optreden als onderhandelingspartij op basis van de aan haar overgedragen of anderszins toevertrouwde rechten en bevoegdheden.

Auteurs die zich aansluiten bij Stichting Lira versterken daarmee hun onderhandelingspositie. Door de macht van het getal is Stichting Lira een gerespecteerde onderhandelingspartner. Bovendien krijgt een aangeslotene toegang tot vele extra vormen van dienstverlening, bijvoorbeeld ondersteuning bij contractonderhandelingen door het Contractenbureau (voor scenaristen en toneelschrijvers), advies in juridische conflicten en zo nodig rechtsbijstand door de Stichting Rechtshulp Auteurs, hulp bij het opbouwen van een oudedagsvoorziening via het P.C. Boutensfonds en nog veel meer.

Lira blijft groeien

Inmiddels hebben zich bij Lira al ruim 10.000 auteurs, vertalers en freelance journalisten aangesloten. Lira keert jaarlijks in totaal aan meer dan 15.000 binnen- en buitenlandse schrijvers geld uit (ook niet-aangeslotenen hebben recht op de wettelijke leenrecht-, thuishoof- en reprorechtvergoedingen).

Voor en door schrijvers

Lira is in 1986 opgericht door (de beroepsvereniging van) schrijvers en vertalers als instrument om eigen auteursrechten te beheren op terreinen waar dat individueel niet of alleen met de grootste

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

moeite mogelijk is. Kortom: in gevallen dat eigenlijk alleen collectief optreden effectief kan zijn. Deze beroepsvereniging, de Vereniging van Letterkundigen (VvL), maakt tegenwoordig deel uit van de Vereniging van Schrijvers en Vertalers (VSenV), die verder bestaat uit het Netwerk Scenarioschrijvers en de Freelancers Associatie (FLA).

Sinds Nieuwswaarde met Lira is samengegaan, is ook de Nederlandse Vereniging voor Journalisten (NVJ) één van Lira's zogeheten 'constituerende verenigingen' geworden. Deze verenigingen voor schrijvers en journalisten hebben elk vertegenwoordigers in het bestuur van Lira. Stichting Lira wordt bestuurd door schrijvers, vertalers en journalisten en stelt zich geheel ten dienste van schrijvers. Op onze website www.lira.nl zijn het bestuursreglement en het reglement bestuursvergoedingen in te zien.

Lira maakt zich sterk voor een goede positie van alle schrijvende makers en waar nodig onderneemt Lira collectief actie als auteursbelangen worden geschaad. Zo heeft Lira zich in het verleden ernstig beijverd voor de kabelgelden, het leenrecht, de thuishoofheffing en het reproductie recht. Via een juridische procedure is er een vergoeding bedongen voor de LiteROM-boekrecensies die eerder verschenen in verschillende dagbladen en tijdschriften. Deze worden door de overkoepelende organisatie van openbare bibliotheken sinds 1995 geproduceerd en verspreid via internetabonnementen. Inmiddels verzorgt Lira al jaren de uitkeringen van het auteursdeel van de vergoedingen voor de recensenten. Sinds 2005 volgt Lira actief de ontwikkelingen rondom de Google Book-rechtszaak en informeert zij haar achterban op regelmatige basis over de stand van zaken in deze kwestie.

Ook voor andere nieuwe vormen van collectief digitaal gebruik kan Lira namens de gebruikers optreden als onderhandelingspartij. Hierbij kunt u denken aan grootschalige digitaliseringsprojecten van cultureel erfgoedinstellingen zoals de Koninklijke Bibliotheek. Eind 2010 sloot Lira samen met Pictoright, de CBO voor fotografen en andere beeldmakers, een overeenkomst voor het project 'Databank Digitale Dagbladen'. Met Ximon.nl, een non-profit initiatief om het gehele Nederlandse film- en televisieaanbod digitaal toegankelijk te maken voor consumenten, heeft Lira samen met andere CBO's in 2010 een collectieve regeling getroffen waarbij een deel van de inkomsten van dit distributieplatform worden uitgekeerd aan rechthebbende scenarioschrijvers. Ook ten aanzien van het hergebruik van digitale knipsels uit kranten staat Lira op het punt een overeenkomst met een distributeur te sluiten.

Bestuurlijke transparantie

Lira heeft als bestuursmodel een bestuurmodel: een stichting als rechtspersoon met een bestuur met eigen bevoegdheden en een jaarlijks terugkerende verantwoordingsplicht naar de aangeslotenen. Jaarlijks beleggen wij een vergadering voor onze aangeslotenen. Tijdens deze bijeenkomsten legt het bestuur verantwoording af aan de achterban over het gevoerde beleid en de behaalde resultaten. Op deze jaarvergaderingen is elke aangeslotene in de gelegenheid om vragen te stellen of het bestuur te attenderen op nieuwe beleidsmatige aandachtsgebieden, ook van het Lira Fonds. Ook worden hier door middel van stemmingen door stemrechthebbende aangesloten auteurs bestuursleden benoemd die voorgedragen worden door constituerende organisaties of voorgedragen vanuit de aangesloten auteurs.

Elk jaar publiceren wij een openbaar jaarverslag met een uitgebreide verantwoording van onze activiteiten en het financieel beleid, inclusief het beleid op het terrein van de sociale en culturele doeleinden van het Lira Fonds. Dit jaarverslag wordt ter beoordeling voorgelegd aan onze accountants. In de regel wordt het overleg met de accountants gevoerd door medewerkers van Cedar B.V. Indien gewenst vindt daarnaast overleg plaats tussen de accountant en de voorzitter en/of penningmeester van Lira. Het voltallige Lira-bestuur krijgt jaarlijks inzage in de uit zijn controle voortvloeiende bevindingen van de accountant.

Middelenbeheer

Stichting Lira beschikt door de aard van haar activiteiten over substantiële inkomende en uitgaande geldstromen. Het beheer van (liquide) middelen is inherent risicovol. Het bestuur van Stichting Lira heeft daarom in 2006 een statuut middelenbeheer vastgesteld waarin het beleid met betrekking tot

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

het beheer en beleggen van de beschikbare gelden is vastgelegd. Stichting Lira heeft de administratieve werkzaamheden met betrekking tot (ondermeer) de inkomende en uitgaande geldstromen uitbesteed aan Cedar B.V. Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden hebben stafmedewerkers van Cedar (beperkte) tekenbevoegdheden voor bankrekeningen van Stichting Lira. Binnen Stichting Lira zijn de voorzitter en penningmeester gezamenlijk rekeninghouder. Andere bestuursleden hebben geen tekenbevoegdheden. Cedar heeft binnen haar organisatie functiescheidingen gerealiseerd tussen het vaststellen van de uit te betalen bedragen, de administratieve verwerking en de daadwerkelijke autorisatie hiervan. Betalingen mogen hierbij uitsluitend plaatsvinden op basis van door het bestuur van Stichting Lira vastgestelde repartitiereglementen, goedgekeurde externe overeenkomsten of facturen van handelscrediteuren waarvan de kosten binnen de goedgekeurde begroting vallen.

Met betrekking tot het beheerde vermogen heeft Stichting Lira gekozen voor een zeer prudent middelenbeheer. Voor het middelenbeheer zijn de volgende uitgangspunten gedefinieerd (hieronder verkort weergegeven, het volledige statuut middelenbeheer is in te zien via www.lira.nl):

- Het beleggingsbeleid is gericht op instandhouding van de middelen die de stichting nodig heeft om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen. Beleggingen dienen een belangrijke mate van zekerheid te geven met betrekking tot het garanderen van de ingelegde hoofdsommen op einddatum van de belegging. De beoordeling hiervan wordt gedaan op basis van de criteria zoals gedefinieerd in de Wet Financiering Decentrale Overheid.
- De stichting wenst een aanvaardbaar rendement te halen, dat bij voorkeur de jaarlijkse inflatie overstijgt.
- De maximale beleggingstermijn bedraagt vijf jaar.
- De stichting beheert haar middelen uitsluitend via spaarrekeningen, deposito's, kapitaalgegarandeerde producten en obligatieleningen. Per beleggingscategorie zijn maximale aandelen vastgesteld.
- De stichting belegt uitsluitend in euro's en maakt geen gebruik van financiële derivaten.
- De stichting kiest er voor om te beleggen in maatschappelijk aanvaardbare producten, diensten en organisaties. Beleggingen worden uitgesloten indien ernstige negatieve effecten kunnen ontstaan op het gebied van natuurlijke hulpbronnen, ecosystemen, dierenwelzijn, volksgezondheid, milieu en/of mensenrechten.

CvTA

Een deel van de verdeelactiviteiten van Stichting Lira valt al jaren de facto onder een 'afgeleid' toezicht van het College van Toezicht collectieve beheersorganisaties Auteurs- en naburige rechten (CvTA). Het CvTA is op grond van de op 15 juli 2003 in werking getreden Wet toezicht collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten belast met het toezicht op een aantal CBO's met een wettelijke taak, waaronder de stichtingen Leenrecht, Thuiskopie en Reprorecht. Lira rapporteerde in 2011 aan die drie stichtingen over de repartitieactiviteiten. Het College ziet er onder meer op toe dat CBO's een overzichtelijke (financiële) administratie bijhouden, dat zij de verschuldigde vergoedingen voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermde werken op rechtmatige wijze en tegen redelijke beheerskosten innen en tijdig verdelen onder rechthebbenden, transparante tariefstructuren hanteren, en voldoende zijn uitgerust om hun taken naar behoren uit te voeren. Jaarlijks brengt het CvTA van de verrichte werkzaamheden verslag uit aan de Minister van Veiligheid en Justitie.

In maart 2012 heeft de Tweede Kamer een wetsvoorstel aanvaard voor een breder en sterker toezicht op CBO's. Als de wet na de behandeling ook in de Eerste Kamer wordt aanvaard en vervolgens van kracht wordt, zal het CvTA ook toezicht gaan houden op organisaties die op vrijwillige basis gelden innen of verdelen, waaronder Lira.

VOI©E

Stichting Lira is lid van de Vereniging van Organisaties die het Intellectueel eigendom Collectief Exploiteren (VOI©E). Deze brancheorganisatie van CBO's streeft ernaar het begrip voor de uitoefening van het auteursrecht en de naburige rechten te vergroten en de informatie over de werkwijze van collectieve beheersorganisaties te verbeteren. VOI©E fungeert namens de collectieve

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

beheersorganisaties als aanspreekpunt voor vragen over de collectieve uitvoering van het auteursrecht en naburige rechten. Daarnaast vervult VOI©E de functie van meldpunt voor kritiek of klachten. Vooruitlopend op het wetsvoorstel voor een sterker toezicht op CBO's heeft VOI©E richtlijnen opgesteld ten aanzien van goed bestuur, toezicht en integriteit. In 2009 heeft Lira zich verbonden aan de gedragscode van VOI©E.

Deze VOI©E-gedragscode is in 2011 omgezet in een groot aantal bindende gedragsregels in de vorm van een keurmerk. Beheersorganisaties verdienen dit 'CBO-Keurmerk' als ze aan strikte voorwaarden voldoen na een toetsing door het Keurmerkinstituut. Het Keurmerkinstituut verricht als onafhankelijke certificerende instelling de jaarlijkse audits (controles) en controleert of voldaan wordt aan de regels voor het omgaan met rechthebbenden, zoals tijdige en volledige verdeling van de gelden binnen de kostennormering, inspraak in het beheer van gelden en normen voor de besteding van gelden aan sociaal-culturele doelen. Maar ook of voldaan wordt aan de regels voor transparantie en service aan gebruikers en betalingsplichtigen, informatievoorziening en afhandeling van eventuele klachten, met zo nodig onafhankelijke geschillenbeslechting. Daarnaast zijn richtlijnen opgesteld voor goed bestuur en integriteit. Lira ontving in 2011 het CBO-keurmerk.

Klachten en bezwaren

Als Stichting Lira doen wij er alles aan om onze werkzaamheden in de keten van inning en verdeling van vergoedingen zorgvuldig uit te voeren. Om eventuele klachten binnen de voorgeschreven regels van het CBO-keurmerk te kunnen behandelen, heeft Stichting Lira een officiële klachten- en bezwarenprocedure. Klachten over bijvoorbeeld de administratieve afhandeling of bezwaren van meer principiële aard worden via deze procedure op correcte wijze afgehandeld. Meer informatie hierover vindt u op www.lira.nl. Voor klachten over de leenrechtuitkeringen heeft Lira op grond van artikel 23 van het leenrechtrepertitiereglement een speciale bestuurlijke klachtencommissie ingesteld. In 2011 ontving Lira geen enkele formele klacht over de leenrechtuitkeringen en is de bestuurlijke klachtencommissie dan ook niet bijeen gekomen.

Kerncijfers

(bedragen x € 1.000)

	2011	2010	2009	2008	2007
Balans					
Vaste activa	8.310	9.040	4.261	10.387	10.531
Vlottende activa	13.904	12.358	18.605	17.860	17.419
Totaal activa	<u>22.214</u>	<u>21.398</u>	<u>22.866</u>	<u>28.247</u>	<u>27.950</u>
Eigen vermogen	2.474	2.589	3.074	1.314	1.814
Te verdelen gelden	17.059	16.157	17.134	18.862	16.428
Overige schulden	2.681	2.652	2.658	8.071	9.708
Totaal passiva	<u>22.214</u>	<u>21.398</u>	<u>22.866</u>	<u>28.247</u>	<u>27.950</u>
Staat van baten en lasten					
Baten					
Ingehouden					
administratiekosten	1.272	1.168	1.431	714	1.084
Overige dienstverlening	132	56	1.085	39	0
Financiële baten	474	476	1.787	662	743
Totaal baten	<u>1.878</u>	<u>1.700</u>	<u>4.303</u>	<u>1.415</u>	<u>1.827</u>
Lasten					
Personeelskosten	1.091	1.126	1.097	903	737
Huisvestingskosten	138	145	141	130	103
Automatiseringskosten	337	285	342	241	221
Overige kosten	427	649	964	641	562
Totaal lasten	<u>1.993</u>	<u>2.205</u>	<u>2.544</u>	<u>1.915</u>	<u>1.623</u>
Exploitatieresultaat	<u>-115</u>	<u>-505</u>	<u>1.759</u>	<u>-500</u>	<u>204</u>
Te verdelen gelden					
Te verdelen per 1 januari	16.157	17.134	18.862	16.428	19.318
Incasso	14.584	13.435	13.887	15.248	14.641
Inhouding fondsen	-1.138	-1.232	-1.082	-1.283	-1.087
Overige mutaties	-16	-27	2.227	0	950
Verdeeld	<u>-12.527</u>	<u>-13.153</u>	<u>-16.760</u>	<u>-11.531</u>	<u>-17.394</u>
Te verdelen per 31 december	<u>17.060</u>	<u>16.157</u>	<u>17.134</u>	<u>18.862</u>	<u>16.428</u>

Begroting 2012

	Begroting 2012
Baten	
Ingehouden administratiekosten	1.200.000
Overige dienstverlening	0
Financiële baten	<u>510.000</u>
Totaal baten	<u><u>1.710.000</u></u>
Lasten	
Door Cedar doorbelaste personeelskosten	778.900
Door Cedar doorbelaste huisvestingskosten	136.730
Door Cedar doorbelaste algeme kosten	271.952
Automatiseringskosten	304.943
Bestuurskosten	126.500
Kosten repartitie	35.000
Kosten adviseurs	18.500
Kosten communicatie	40.000
Contributies en bijdragen	50.000
Accountantskosten	13.500
Kosten drukwerk en porti	40.000
Overige kosten	<u>22.000</u>
Totaal lasten	<u><u>1.838.025</u></u>
Exploitatieresultaat voor resultaatbestemming	-128.025
Resultaatbestemming	
Onttrekking aan bestemmingsreserve investeringen	-173.247
Mutatie algemene reserve	<u>45.222</u>
Saldo resultaatbestemming	<u><u>-128.025</u></u>

Jaaroverzicht

Kerncijfers incasso en verdeling

lira incasseerde in 2011 voor haar rechthebbenden in totaal bijna € 14,6 miljoen (2010: € 13,4) uit binnen- en buitenland (dat laatste op grond van de wederkerige contracten die Lira met buitenlandse zusterorganisaties heeft) en keerde ruim € 12,5 miljoen (2010: € 13,2) uit. In totaal is er ultimo 2011 nog een bedrag van bijna € 17,1 miljoen (2010: € 16,2) beschikbaar voor verdeling aan rechthebbenden.

Repartitiereglementen

Door het bestuur van Stichting Lira zijn repartitiereglementen vastgesteld. Deze reglementen worden (minimaal) driejaarlijks getoetst.

Repartitiereglement	Datum toetsing	Jaar van toetsing
Leenrecht Geschriften	7 december 2010	2013
Reprorecht Periodieken	31 mei 2011	2014
Thuiskopie	22 maart 2011	2014
Kabel radio	9 maart 2010	2013
Kabel tv	9 maart 2010	2013
Leenrecht Multimedia	13 december 2011	2014

In 2011 is het Repartitiereglement Thuiskopie herzien. Lira heeft besloten om de thuiskopierepartities van Lira en van (voorheen) Nieuwswaarde gezamenlijk uit te voeren. Hiermee besparen wij tijd en dus geld omdat we efficiënter kunnen werken. Bovendien gelden dan dezelfde grondslagen en inhoudingen voor alle auteurs. Voor freelance journalisten wordt bij hun uitkeringen voortaan, net als bij die van de niet-journalistieke auteurs, 10% ingehouden voor sociale en culturele doelen en 10% ter dekking van de administratiekosten. Voor niet-journalisten betekent de wijziging dat hun uitkeringen voortaan worden berekend over het aantal uitgezonden minuten op radio en televisie. Voor de audio-repartitie en voor de journalistieke repartities was dit al zo, maar ook voor de video-repartitie heeft Lira in 2011 het aantal uitzendminuten als uitgangspunt genomen in plaats van de 'opnamepunten' die wij voorheen als grondslag gebruikten.

Bij de invoering van het thuiskopiestelsel in 1991 is door de politiek besloten dat het niet wenselijk is om achter de voordeur bij de consumenten te kijken en dat uit privacyoverwegingen dus niet wordt geregistreerd wat het exacte consumentengebruik is. Wel wordt periodiek onderzoek gedaan naar consumentengedrag. Daaruit is naar voren gekomen dat nieuwsuitzendingen, sportwedstrijden en sport- en spelprogramma's niet of nauwelijks worden opgenomen op cd of dvd. Dat is ook logisch gezien de ontwikkelingen van de laatste jaren, waarbij via platforms als 'uitzending gemist' programma's voor consumenten op ieder gewenst moment kunnen worden teruggekeken. Lira heeft daarom besloten om voortaan geen thuiskopievergoedingen meer uit te keren voor nieuwsuitzendingen, sport- en spelprogramma's en sportwedstrijden.

Ook in 2011 heeft Lira een Repartitiereglement Reprorecht Periodieken opgesteld, waarin de repartitiemethoden en – grondslagen die voorheen door Stichting Nieuwswaarde werden gehanteerd zijn vastgelegd.

Leenrechtgelden

Kerncijfers

	2011	2010	2009	2008	2007
Incasso					
Geschriften ¹⁾	6.530	6.488	6.247	7.198	7.218
Periodieken ²⁾	95	93	281	0	0
Audio ³⁾	12	12	10	17	15
Video ⁴⁾	136	96	67	0	0
Multimedia ⁵⁾	73	134	516	99	1.183
Ontvangen uit buitenland	19	21	19	28	36
Totaal incasso leenrechtgelden	6.865	6.845	7.142	7.342	8.452

Repartitie

Geschriften	6.530	7.515	7.202	6.598	10.974
Periodieken	123	124	188	0	0
Multimedia	54	52	300	235	0
Ontvangen uit buitenland	17	18	20	105	14
Totaal repartitie leenrechtgelden	6.723	7.709	7.711	6.938	10.988

Repartitie

Utgekeerd m.b.t. laatste jaar	6.029	6.505	6.891	6.341	6.255
Utgekeerd m.b.t. oudere jaren	695	1.204	820	597	4.733
Totaal uitgekeerd	6.723	7.709	7.711	6.938	10.988

Te verdelen leenrechtgelden

Geschriften	4.915	5.514	7.191	8.332	8.192
Periodieken	114	120	92	0	0
Audio	12	11	352	342	325
Video	103	228	569	0	0
Multimedia	717	702	633	929	1.183
Ontvangen uit buitenland	7	6	3	3	80
Totaal te verdelen leenrechtgelden	5.867	6.580	8.839	9.606	9.780

Te verdelen leenrechtgelden per tijdvak

2007 en ouder	1.114	2.744	5.728	7.725	9.780
2008	1.249	1.378	1.794	1.881	0
2009	811	953	1.317	0	0
2010	1.213	1.505	0	0	0
2011	1.481	0	0	0	0
Totaal te verdelen leenrechtgelden	5.867	6.580	8.839	9.606	9.780

1) In 2011 is geen aparte repartitie Leenrecht DaisyROMs (gesproken boeken) uitgevoerd. Deze relatief kleine geldstroom is in bovenstaand overzicht niet gespecificeerd weergegeven maar opgenomen in de geldstroom leenrecht geschriften. In 2011 is door uitgever en bibliotheken besloten dat DaisyROMs voortaan uitsluitend nog aan leesgehandicapten mogen worden uitgeleend en Stichting Leenrecht ontvangt daarom geen vergoeding meer voor het uitlenen van gesproken boeken. In 2012 zal Lira een laatste afsluitende DaisyROM repartitie uitvoeren.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

pwc

- 2) *Sinds 2009 keert Lira aan freelance journalisten de geldstroom periodieken uit. In de jaren daarvoor staat deze geldstroom daarom niet gespecificeerd vermeld, maar was deze opgenomen in de geldstroom geschriften en ontving Stichting Nieuwswaarde deze geldstroom van Lira om uit te keren aan freelance journalisten.*
- 3) *In 2010 heeft het Lira-bestuur besloten om de leenrechtgelden audio voortaan toe te voegen aan de kabel- en thuiskopierepartities, in gelijke mate verdeeld over de geldstromen kabel tv, kabel radio, thuiskopie audio en thuiskopie video. De gegevens over de uitleningen van audioproducten zijn helaas door de bibliotheken nooit apart geregistreerd en de producten kennen geen unieke codering. Omdat bij gebrek aan gegevens over de werken, de titels, de rechthebbenden en de uitleningen het voor Lira onmogelijk is om titelspecifiek uit te keren, worden deze geldstromen vanaf 2010 toegevoegd aan de repartities van kabel en van thuiskopie zodat de uitleenvergoedingen alsnog de juiste doelgroep bereiken.*
- 4) *In 2010 heeft het Lira-bestuur besloten om de leenrechtgelden video voortaan toe te voegen aan de kabel- en thuiskopierepartities. Bij deze geldstroom speelde een vergelijkbare problematiek als bij de geldstroom leenrecht audio en was een titelspecifieke gebruiksgerelateerde repartitie niet mogelijk. In 2011 zijn de gelden 2006-2010 toegevoegd en uitgekeerd in de verhouding 50-50 via de repartities kabel tv en thuiskopie video.*
- 5) *Het hoge incassoniveau voor multimedia in 2007 is te verklaren omdat Lira in dat jaar het geld ontving dat door Stichting Leenrecht was geïncasseerd vanaf 1998. Pas in juni 2006 werd over deze geldstroom een principeakkoord bereikt tussen de Nederlandse Vereniging van Producenten en importeur van beeld- en geluidsdragers (NVPI) en het Nederlands Uitgeversverbond (NUV) enerzijds en de Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) anderzijds en kwam dit geld beschikbaar voor verdeling.*

De systematiek

Sinds 1996 is wettelijk geregeld dat bibliotheken voor het uitlenen van boeken (maar ook bijvoorbeeld CDs, DVDs, tijdschriften en luisterboeken) een vergoeding moeten betalen. Wetenschappelijke en schoolbibliotheken zijn hiervan overigens bij wet uitgezonderd. De wetgever heeft bij het instellen van de leenrechtregeling de auteurs mede willen compenseren voor derving van inkomsten. Immers, mensen die in de bibliotheek een boek lenen, maken gebruik van het werk van een auteur maar kopen diens boek meestal niet later alsnog in een boekwinkel. Want ze hebben het al gelezen. Hierdoor loopt een auteur natuurlijk inkomsten mis en mede om dit te corrigeren is het leenrechtstelsel ingericht. Daarnaast speelt ook een rol dat de bibliotheken de boeken die ze uitlenen, exploiteren, want ook non-profit-exploitaties als uitlenen houden een vorm van exploitatie in. Daarbij komt dat bibliotheekbezoekers via hun lidmaatschap of afzonderlijk per uitlening ook nog eens iets betalen om de boeken te mogen komen lenen. Bibliotheken houden hun uitleningen bij en betalen een vastgesteld bedrag per uitlening. Stichting Leenrecht incasseert dit geld en verdeelt het over de verschillende groepen rechthebbenden. Zo ontvangen bijvoorbeeld de uitgevers hun deel via Stichting Pro en de visuele makers hun deel via Pictoright. Stichting Lira is aangewezen om het auteursdeel uit te keren aan schrijvers en vertalers. Alle verdeelsleutels zijn terug te vinden op www.leenrecht.nl.

De verdeling door Lira

Bibliotheken leveren informatie over welke boeken ze hoe vaak hebben uitgeleend in een bepaalde periode. Een groot deel van de openbare bibliotheken in Nederland doet jaarlijks opgave en op basis van deze gegevens ontstaat een vrijwel volledig beeld van wat er zoal uitgeleend wordt. Stichting Leenrecht controleert daarbij of er voldoende geografische spreiding is bij de bibliotheken die gegevens aanleveren. Het beeld moet immers representatief zijn voor heel Nederland.

Aan één boek hebben soms meer auteurs meegeschreven. Bijvoorbeeld de oorspronkelijke auteur, de vertaler/bewerker én iemand die het voorwoord geschreven heeft. In 2011 introduceerde Lira een webportal, waar auteurs kunnen controleren of hun uitgeleende werken juist geregistreerd staan in onze databank. Daarmee verviel de noodzaak om controlespecificaties toe te zenden.

De hoogte van de vergoeding wordt bepaald aan de hand van een drietal factoren: het aantal uitleningen, de officiële boekprijs van het betreffende werk bij eerste verschijning en het aandeel van de (co)auteur of vertaler. De precieze berekeningswijze is na te lezen in het leenrechtreglement dat op te vragen is bij het bureau van Stichting Lira. Dit reglement staat ook op onze website www.lira.nl. Lira keert aan iedereen de leenrechtvergoeding uit. Dus ook aan auteurs die niet bij ons aangesloten zijn. Auteurs die nog niet in ons systeem voorkomen, proberen wij op te sporen.

Bagatellenregeling

Om de administratieve last voor onze rechthebbenden te verlichten heeft het bestuur van Lira besloten vanaf 2008 een bagatellenregeling in te voeren. Wij wilden onze auteurs niet onnodig belasten met brieven, specificaties en formulieren voor een transactie van slechts een paar eurocent en vanzelfsprekend wegen de administratieve kosten bij dergelijke kleine bedragen relatief zwaar. Leenrechtvergoedingen onder de vijf euro worden niet direct uitgekeerd aan de rechthebbenden. In plaats daarvan worden ze per rechthebbende opgespaard tot het bodembedrag van vijf euro is bereikt. Eens in de vijf jaar zal, ook wanneer het bedrag van vijf euro nog niet is bereikt, een uitbetaling volgen. In 2011 is een eenmalige bagateluitkering gedaan. Met de komst van de webportal zal het bestuur zich beraden of vanaf 2012 de bagatelregeling aan herziening toe is.

Leenrecht in 2011

In december 2011 is ruim € 5,0 miljoen (2010: € 6,5 miljoen) aan leenrechtvergoedingen uitgekeerd over dat jaar aan 10.600 (2010: 10.858) rechthebbenden. Daarnaast is € 0,7 miljoen (2010: € 1,2 miljoen) uitgekeerd met betrekking tot oudere jaren aan 2.923 (2010: 9.688) rechthebbenden.

Thuiskopiegelden

Kerncijfers

	<u>2011</u>	<u>2010</u>	<u>2009</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Incasso ^{1) 2)}					
Audio	53	168	182	223	227
Video	161	838	694	1.677	2.086
Individueel buitenland	17	44	76	34	21
Totaal incasso thuiskopiegelden	<u>231</u>	<u>1.049</u>	<u>953</u>	<u>1.934</u>	<u>2.334</u>

Repartitie

Audio	168	286	682	217	462
Video	378	859	912	1.574	1.859
Individueel buitenland	20	35	38	51	0
Totaal repartitie thuiskopiegelden	<u>567</u>	<u>1.180</u>	<u>1.632</u>	<u>1.842</u>	<u>2.320</u>

Repartitie

Utgekeerd m.b.t. laatste jaar	459	846	1.178	801	0
Utgekeerd m.b.t. oudere jaren	108	333	454	1.041	2.320
Totaal uitgekeerd	<u>567</u>	<u>1.180</u>	<u>1.632</u>	<u>1.842</u>	<u>2.320</u>

Te verdelen thuiskopiegelden

Audio	72	199	95	256	267
Video	673	817	873	588	575
Individueel buitenland	146	147	139	100	118
Reserve nadclaims	132	152	0	0	0
Totaal te verdelen thuiskopiegelden	<u>1.022</u>	<u>1.315</u>	<u>1.107</u>	<u>945</u>	<u>959</u>

Te verdelen thuiskopiegelden per tijdvak

2007 en ouder	229	348	416	678	959
2008	278	346	462	267	0
2009	197	122	229	0	0
2010	216	499	0	0	0
2011	102	0	0	0	0
Totaal te verdelen thuiskopiegelden	<u>1.022</u>	<u>1.315</u>	<u>1.107</u>	<u>945</u>	<u>959</u>

- 1) Stichting de Thuiskopie heeft in november 2011 besloten om de repartitie van thuiskopiegelden aan verdeelorganisaties op te schorten. Aanleiding hiervoor is de noodzaak om reserveringen op te bouwen voor claims van derden. Naar verwachting zal in de loop van 2012 de repartitie hervat worden en zal Stichting Lira alsnog de gelden met betrekking tot 2011 ontvangen.
- 2) De thuiskopie incasso daalt. In 2011 bedroeg de incasso € 230.551 (2010: € 1.049.421). De reguliere incasso van Stichting de Thuiskopie bedroeg in 2011 € 213.578 (2010: € 771.176). Daarnaast werd € 16.973 (2010: € 43.607) ontvangen van buitenlandse zusterorganisaties en is in 2010 een bedrag van € 234.638 ontvangen dat door Stichting de Thuiskopie eerder was gereserveerd in verband met de afwikkeling van een claim van uitvoerende kunstenaars uit de Verenigde Staten.

De systematiek

Volgens de Auteurswet mogen consumenten van auteursrechtelijk beschermd materiaal zoals films, televisieseries, documentaires en actualiteitenprogramma's een kopie maken voor privé gebruik. Daartegenover staat dat er dan wel een redelijke vergoeding voor de rechthebbenden moet worden betaald. Deze vergoedingen worden betaald door fabrikanten en importeurs van (video)banden, cd's en dvd's en geïncasseerd door Stichting de ThuisKopie. Lira verdeelt deze vergoedingen jaarlijks onder de rechthebbende schrijvers en vertalers en vanaf het samengaan met Stichting Nieuwswaarde in 2009 ook onder freelance journalisten en programmamakers.

In 2008 heeft de Nederlandse overheid het thuisKopiestelsel 'bevroren'. Dit betekent dat tot 2013 niet alleen de tarieven die de fabrikanten en importeurs betalen bevroren zijn, maar er komt ook geen uitbreiding van het thuisKopiestelsel met andere dragers. Er is dus geen compensatie beschikbaar voor makers wanneer hun werk wordt gekopieerd op bijvoorbeeld MP3-spelers en DVD-harddiskrecorders. Dit vindt vanzelfsprekend zijn weerslag in de hoogte van de incasso. Met de bevroering worden de belangen van de rechthebbende auteurs geschaad, loopt Nederland in Europees verband uit de pas en wordt geen juiste invulling gegeven aan de Auteurswet. De wet bepaalt namelijk dat een thuisKopievergoeding verschuldigd is op ieder voorwerp dat bestemd is om een werk ten gehore te brengen, te vertonen of weer te geven. Stichting de ThuisKopie stelt alles in het werk, ook via juridische procedures, om in de nabije toekomst te komen tot een toekomstbestendig stelsel dat ook recht doet aan de belangen van de makers.

In maart 2012 heeft het Gerechtshof in Den Haag in een procedure aangespannen door Stichting Norma tegen de Staat der Nederlanden bepaald dat de invulling die de Nederlandse overheid de afgelopen jaren heeft gegeven aan de thuisKopieregeling niet rechtmatig is geweest en dat de Staat aansprakelijk kan worden gehouden voor de door de rechthebbenden geleden schade. De uitspraak van datzelfde hof in een vergelijkbare rechtszaak, aangespannen door Stichting de ThuisKopie, wordt in 2012 verwacht.

De verdeling door Lira

Lira verdeelde in 2011 de thuisKopievergoedingen op basis van uitgezonden radio- en televisieprogramma's. Lira koopt bronbestanden met gegevens over televisieprogramma's: wanneer ze uitgezonden zijn, op welk net en hoe lang ze duurden. Met behulp van televisiegidsen, internet en de opgaven die onze scenaristen zelf doen, achterhalen we welke aflevering precies is uitgezonden en wie er allemaal aan meegeschreven hebben. Lira keerde aan haar rechthebbenden (veelal scenarioschrijvers in dit geval, maar ook ondertitelaars, freelance journalisten en programmamakers) een bedrag per uitgezonden minuut uit.

Kabelgelden

Kerncijfers

	2011	2010	2009	2008	2007
Incasso					
TV Nederland ^{1) 2) 3)}	5.817	4.345	4.191	4.889	2.827
TV Buitenland	272	316	434	409	274
Radio Buitenland	33	27	35	35	31
Individueel buitenland	17	5	7	3	97
Overig	17	14	47	156	127
Totaal incasso kabelgelden	6.156	4.708	4.714	5.493	3.356

Repartitie

TV Nederland	3.894	3.216	4.854	2.326	3.397
TV Buitenland	0	109	134	6	0
Radio Nederland ³⁾	238	259	459	70	166
Radio Buitenland ⁴⁾	0	0	0	2	0
Individueel buitenland	8	4	4	121	118
Overig	10	-23	39	149	-73
Totaal repartitie kabelgelden	4.150	3.565	5.490	2.674	3.609

Repartitie

Uitgekeerd m.b.t. laatste jaar	3.746	3.404	3.390	1.832	0
Uitgekeerd m.b.t. oudere jaren	404	162	2.100	843	3.609
Totaal uitgekeerd	4.150	3.565	5.490	2.675	3.609

Te verdelen kabelgelden

TV Nederland	8.410	6.665	5.482	6.671	4.279
TV Buitenland	272	316	435	135	6
Radio Nederland	57	33	95	161	60
Radio Buitenland	33	27	39	7	10
Individueel buitenland	15	5	5	3	121
Overig	77	70	37	1.031	1.024
Totaal te verdelen kabelgelden	8.863	7.117	6.093	8.008	5.499

Te verdelen kabelgelden per tijdvak

2007 en ouder	1.383	2.087	1.910	5.135	5.499
2008	577	622	1.055	2.873	0
2009	940	1.407	3.128	0	0
2010	2.393	3.001	0	0	0
2011	3.570	0	0	0	0
Totaal te verdelen kabelgelden	8.863	7.117	6.093	8.008	5.499

- 1) Binnen het Rechthebbendencollectief, waarin naast Lira ook Buma, Vevam, Agicoa, Sekam en Pictoright zitting hebben, loopt een discussie over de verdeling van de incasso vanaf 1 januari 2011, onder meer in verband met de overgang van een deel van de scenarioschrijvers van Vevam naar Lira. De incasso 2011 is derhalve onder voorbehoud ontvangen.
- 2) In 2011 zijn kabelgelden geïncasseerd met betrekking tot de jaren 2008 t/m 2010 welke op grond van een overeenkomst met organisaties van rechthebbenden door Digtenne verschuldigd waren.

- 3) Van de ontvangen kabelgelden TV Nederland wordt door Lira jaarlijks 5% uitgekeerd voor Radio Nederland.
- 4) De repartitie van radiogelden aan buitenlandse zusterorganisaties is inbegrepen in de repartitie van TV-gelden aan deze organisaties.

De systematiek

Kabelmaatschappijen en soortgelijke distributeurs ontvangen het signaal van de Publieke Omroep, verwerken dat in een kabelinfrastructuur en verkopen dat vervolgens via een abonnement aan de consument. Distributeurs hebben toestemming van de rechthebbenden nodig voor het openbaar maken van hun auteursrechtelijk beschermde werken. Deze toestemming wordt (verplicht) collectief geregeld. Periodiek komen de distributeurs en de CBO's van de rechthebbenden (verenigd in het Rechthebbendencollectief) samen om afspraken te maken over de tarieven.

Lira vertegenwoordigt -naast literaire auteurs en journalisten- vooral de audiovisuele schrijvers binnen het Rechthebbendencollectief, Buma de makers van muziek, Vevam de regisseurs (en tot 1 april 2010 de audiovisuele schrijvers van onafhankelijk geproduceerd werk), Pictoright de visuele makers, Sekam de Nederlandse producenten en Agicoa de buitenlandse producenten. Het huidige kabelcontract is verlengd en loopt tot medio 2011. Het kabelgeld is voor distributeurs overigens een kostenpost die zij graag kwijt zouden zijn. Vandaar voortgaande pogingen om ook langs de weg van de rechter de toch al enorme rentabiliteit van kabelbedrijven verder te verhogen. Datzelfde geldt voor Digitenne, die in november 2010 in kort geding door de rechter werd veroordeeld tot betaling aan de rechthebbenden (Digitenne had vanaf 2008 geen vergoedingen meer afgedragen). Op basis van dat vonnis is in 2011 een betaling van Digitenne ontvangen over de voorgaande jaren.

In 2011 vonden gesprekken plaats over de onderlinge verdeling, waarbij Lira heeft aangegeven dat er rekening gehouden dient te worden met de toestroom van Vevam-scenaristen (die voorheen via Agicoa hun uitkeringen ontvingen) en freelance journalisten (die via Nieuwswaarde geen kabelgeld ontvingen). Een uitbreiding van het door Lira vertegenwoordigde repertoire moet logischerwijs samengaan met een hogere incasso. Lira kan immers slechts uitkeren aan groepen rechthebbenden, wanneer zij daarvoor ook de bijbehorende geldstroom ontvangt. In april 2012 hadden deze besprekingen nog niet geleid tot een definitieve verdeling. Het kabelgeld dat Lira heeft ontvangen over 2011 betreft slechts een gedeelte van de totale incasso en is onder voorbehoud ontvangen.

Makers van audiovisuele werken streven naar een groot bereik van hun werk onder het publiek. Vroeger bleef dit beperkt tot televisie en bioscoop. Tegenwoordig ontstaan nieuwe platforms voor verspreiding, zoals internet (bijvoorbeeld uitzending gemist), tv op je mobiel en video-on-demand. Hoewel met deze nieuwe vormen van distributie in toenemende mate veel geld verdiend wordt door de distributeurs, ontvangen makers hiervoor nog maar zelden een passende vergoeding. Onder de noemer Portal Audiovisuele Makers (PAM) zijn de beroepsorganisaties Netwerk Scenarioschrijvers, Dutch Directors Guild (regisseurs) en ACT (acteurs) samen met hun rechtenorganisaties Lira, VEVAM en NORMA in 2009 met een nieuw voorstel gekomen om audiovisuele rechten te regelen. Met PAM nodigen de makers de omroepen, producenten en distributeurs uit om in goed overleg een transparante en effectieve rechtenregeling af te stemmen.

Ook in 2011 heeft PAM alles in het werk gesteld om de gesprekken over de vergoedingen voor audiovisuele exploitaties op gang te brengen. Kabelars, omroepen en producenten hebben zich inmiddels verenigd in Rechtenoverleg Distributie Audiovisuele Producties (RoDAP) en wensen een totale overdracht van rechten van makers aan producenten in ruil voor een lumpsumregeling. Omdat een model zoals RoDAP dat voorstaat, de positie van makers zou verzwakken verzet Lira zich -ook in PAM-verband - daartegen. Vanuit de wetgever wordt onderkend dat de individuele maker bij de contractonderhandelingen met audiovisuele producenten bescherming nodig heeft en er wordt daarom gezocht naar oplossingen via het auteurscontractenrecht.

Op 9 februari 2012 heeft het Europese Gerechtshof uitspraak gedaan in de 'Luksan-zaak'. In deze zaak, die was aangespannen door een Oostenrijkse regisseur, Martin Luksan, was de vraag vooral welke rechten de auteurs van een filmwerk hebben en hoe de Europese lidstaten hun filmrechtregeling mogen invullen. Het Hof heeft klare taal gesproken: het is de Europese lidstaten niet toegestaan om een systeem waarbij de exploitatierechten automatisch aan de producent toekomen in hun wetgeving op te nemen. Dit zou namelijk in strijd zijn met het vrije beschikkingsrecht dat makers (zoals de hoofdregisseur, maar ook de scenarioschrijver) horen te hebben over hun eigendom. Het Hof bevestigt hiermee nog maar weer eens dat auteursrechten eigendomsrechten zijn, zoals bedoeld in het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie. Goed nieuws voor de makers in Nederland, want de RoDAP-leden stuurden in hun lobby nu juist aan op een dergelijk producentenauteursrecht, waarbij zij alle exploitatierechten automatisch zouden verkrijgen.

Het Nederlandse systeem met een vermoeden van overdracht van exploitatierechten is wél toegestaan. Maar daarbij moet de auteur wel altijd de mogelijkheid houden om anders overeen te komen. Scenarioschrijvers, regisseurs en acteurs kiezen ervoor om hun rechten onder te brengen bij hun collectieve beheersorganisaties, juist met de bedoeling dat zij via die weg een vergoeding krijgen voor alle verschillende vormen van exploitatie. Zo'n overdracht van makers aan collectieve beheersorganisaties heeft voorrang boven een eventuele latere overdracht aan de producent, dat vindt ook de Commissie Auteursrecht.

Het voor kabel goed werkende systeem (heeft u als televisiekijker wel eens meegemaakt dat het signaal op zwart ging omdat een scenarioschrijver uitzending verbodt?) van verplicht collectief beheer zou natuurlijk ook goed kunnen werken voor digitale online exploitaties. Medio 2011 presenteerde de Europese Commissie het 'Groenboek online distributie audiovisuele werken'. In dit Groenboek wordt nadrukkelijk aandacht geschonken aan de Europese kabelrichtlijn. Lira heeft in PAM-verband gereageerd op het Groenboek, waarbij wij aan hebben gegeven dat het systeem van 'verplicht collectief beheer' grote voordelen heeft voor makers, voor distributeurs én voor consumenten.

Lira juicht het toe dat men in Europa nu onderzoekt of uitbreiding van die richtlijn tot het terrein van de digitale exploitaties tot de mogelijkheden behoort. Regisseurs, scenarioschrijvers en acteurs zijn in zo'n systeem via hun rechtenorganisaties immers daadwerkelijk verzekerd van een vergoeding voor de exploitatie van hun werk. Deze vergoeding wordt rechtstreeks geïnd bij de exploitanten die het contact met de eindgebruiker (consument) onderhouden. Overigens geldt dat de auteursrechtelijke vergoedingen voor die makers slechts een paar procent uitmaken van het abonnementsgeld dat door bijvoorbeeld commerciële kabelbedrijven aan hun klanten in rekening gebracht wordt.

De verdeling door Lira

Lira koopt bronbestanden met gegevens over televisieprogramma's: wanneer ze uitgezonden zijn, op welk net en hoe lang ze duurden. Met behulp van televisiegidsen, internet en de opgaven die onze scenaristen zelf doen, achterhalen we welke aflevering precies is uitgezonden en wie er allemaal aan meegeschreven hebben. Het beschikbare geld wordt verdeeld op basis van tijdsduur. Als er bijvoorbeeld twee schrijvers hebben gewerkt aan het scenario, delen ze samen deze opbrengst. Wij gaan er als basisveronderstelling van uit dat een ieder van die schrijvers dan een gelijk deel krijgt. Als dat anders moet, vragen wij de betrokken auteurs om gezamenlijk een andere verdeling aan te geven. Lira keert aan haar rechthebbenden (veelal scenarioschrijvers in dit geval) een bedrag per uitgezonden minuut uit. Dit bedrag varieert per jaar, omdat het budget eerlijk verdeeld moet worden over alle makers die opgave hebben gedaan. Het aantal uitzendingen waarover Lira uitkeert, bepaalt dus mede de hoogte van het 'minutagebedrag'. Voor radio-uitzendingen geldt veelal een wat lager tarief dan voor televisie-uitzendingen.

We kunnen alleen maar kabelgeld verdelen onder auteurs die zich daadwerkelijk bij ons aan hebben gesloten. Lira heeft namelijk een overdracht van recht nodig van een auteur om kabelgeld te kunnen incasseren. Wel doen wij ons uiterste best om de betrokken auteurs te vinden en hen alle informatie te verstrekken, zodat aansluiting snel kan geschieden en alsnog een uitkering kan plaatsvinden.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Reprorechtgelden

Kerncijfers

	2011	2010	2009	2008	2007
Incasso					
Kranten	385	277	387	0	0
Publiekstijdschriften	410	97	222	0	0
Belletrie ¹⁾	230	74	309	291	377
Individueel buitenland	57	31	0	0	0
Totaal incasso Reprogelden	1.083	479	918	291	377

Repartitie

Kranten	446	341	538	0	0
Publiekstijdschriften	415	195	327	0	0
Individueel buitenland	70	22	0	0	0
Totaal repartitie Reprogelden	931	558	865	0	0

Repartitie

Utgekeerd m.b.t. laatste jaar	723	315	686	0	0
Utgekeerd m.b.t. oudere jaren	208	243	179	0	0
Totaal uitgekeerd	931	558	865	0	0

Te verdelen Reprogelden

Kranten	377	383	388	0	0
Publiekstijdschriften	102	91	224	0	0
Belletrie	231	74	0	0	0
Individueel buitenland	25	31	0	0	0
Totaal te verdelen Reprogelden	735	579	612	0	0

Te verdelen Reprogelden per tijdvak

2007 en ouder	3	0	0	0	0
2008	217	356	612	0	0
2009	89	192	0	0	0
2010	300	31	0	0	0
2011	126	0	0	0	0
Totaal te verdelen Reprogelden	735	579	612	0	0

- 1) De incasso Belletrie wordt toegevoegd aan de repartitie van leenrechtgelden geschriften.
- 2) In 2007 en 2008 ontving Stichting Nieuwswaarde de geldstromen reprorechtgelden kranten en publiekstijdschriften, daarom zijn deze incassostromen pas vanaf 2009 in dit overzicht opgenomen.

Stichting Reprorecht is in 1974 opgericht door auteurs en uitgevers. Volgens de wet is fotokopiëren uit auteursrechtelijk beschermde werken (dag-, nieuws- of weekbladen, tijdschriften en gedeelten uit boeken) in principe toegestaan. Maar de makers van deze werken dienen hiervoor dan wel een billijke

vergoeding te ontvangen. Stichting Reprorecht incasseert deze wettelijk vastgestelde vergoedingen voor het kopiëren uit auteursrechtelijk beschermd materiaal.

Sinds 2003 ontvangen alle bedrijven in Nederland met de beschikking over een kopieerapparaat een factuur van Stichting Reprorecht. Daarnaast factureert Stichting Reprorecht aan de publieke sector: onderwijs- en overheidsinstellingen, bibliotheken en andere instellingen die werkzaam zijn in het algemeen belang. Deze gebruikers kopiëren namelijk - naast eigen documenten - ook auteursrechtelijk beschermde publicaties. Uit onderzoek is gebleken dat vooral artikelen uit vaktijdschriften of bijvoorbeeld wetenschappelijke teksten en educatieve uitgaven gekopieerd worden. Doorgaans legt men sporadisch literaire boeken op het kopieerapparaat om een klein gedeelte hieruit te kopiëren. Stichting Lira ontvangt dan ook een bescheiden deel van de reprorechtgelden voor belletristiek en voegt die toe aan de repartitie van de leenrechtvergoedingen ter verdeling onder de auteurs van algemene boeken.

Anders dan het 'papieren' fotokopiëren valt het digitale kopiëren momenteel niet onder een wettelijke regeling en wordt hiervoor geen vergoeding geïncasseerd. In 2011 heeft Lira met Stichting Reprorecht verkennende gesprekken gevoerd over de verstrekking van een mandaat voor incasso voor digitaal kopiëren. In 2012 zullen deze gesprekken worden hervat.

Vanaf 2009 verzorgt Lira ook de journalistieke reprorechtrepertities. Deze reprorechtgelden zijn niet bestemd voor auteurs van belletristiek maar voor freelance journalisten die geschreven bijdragen hebben geleverd aan kranten en tijdschriften. Deze geldstromen worden apart gerepartieerd. De journalistieke reprorecht- en leenrechtuitkeringen worden op basis van een bestuursbesluit opgehoogd met de ontvangen gelden van Stichting Pro uit de CLIP- en de readerincasso. De readergelden worden betaald door onderwijsinstellingen voor overnames uit auteursrechtelijk beschermde werken in onderwijspublicaties. De CLIPgelden worden betaald door knipseldiensten en door gebruikers van knipselkranten. Stichting PRO incasseert beide geldstromen en een klein deel van de inkomsten gaat naar Lira ten behoeve van de freelance journalisten.

Van de ontvangen CLIPgelden werd 10% aan het Auteursfonds Reprorecht toegevoegd, 10% aan reprorecht publiekstijdschriften en 80% aan reprorecht kranten. Van de readergelden werd 45% aan reprorecht kranten toegevoegd, 45% aan reprorecht publiekstijdschriften en 10% aan leenrecht periodieken.

Overige geldstromen

Kerncijfers

	2011	2010	2009	2008	2007
Incasso					
Primaire rechten	162	140	114	188	123
Overig ¹⁾	87	214	40	0	0
Totaal incasso overige gelden	249	354	154	188	123
Repartitie					
Primaire rechten	157	118	153	75	10
Overig	0	23	1	0	0
Totaal repartitie leenrechtgelden	157	141	154	75	10
Repartitie					
Utgekeerd m.b.t. laatste jaar	123	2	0	0	0
Utgekeerd m.b.t. oudere jaren	34	139	154	75	10
Totaal uitgekeerd	157	141	154	75	10
Te verdelen overige gelden					
Primaire rechten	403	399	378	276	190
Overig	168	167	107	26	0
Totaal te verdelen overige gelden	571	566	485	302	190
Te verdelen overige gelden per tijdvak					
2007 en ouder	344	356	305	292	190
2008	48	60	90	10	0
2009	69	47	91	0	0
2010	73	102	0	0	0
2011	37	0	0	0	0
Totaal te verdelen overige gelden	571	566	485	302	190

1) De in Overig inbegrepen CLIPgelden zijn t/m 2008 door Stichting Nieuwswaarde van Stichting PRO ontvangen. De gelden met betrekking tot 2009 zijn in 2010 als incasso verantwoord.

Jaarrekening 2011

Balans per 31 december 2011 (na resultaatbestemming)

ACTIVA	31 december 2011	31 december 2010
Vaste activa		
2.01 Financiële vaste activa	8.309.651	9.040.058
Vlottende activa		
2.02 Vorderingen	3.903.538	561.010
2.03 Liquide middelen	10.000.824	11.797.224
	13.904.362	12.358.234
Totaal activa	22.214.013	21.398.292
PASSIVA		
Eigen vermogen		
<i>Vrij besteedbaar vermogen</i>		
2.04 Algemene reserve	1.939.840	1.724.395
2.05 Bestemmingsreserves	534.640	864.461
	2.474.480	2.588.856
Kortlopende schulden		
2.06 Auteursfonds Reprorecht	650.069	686.853
2.07 Fonds voor Sociale en Culturele doeleinden	1.274.891	1.257.274
2.08 Te verdelen gelden	17.059.212	16.157.419
2.09 Overige schulden	755.361	707.890
	19.739.533	18.809.436
Totaal passiva	22.214.013	21.398.292

Exploitatierkening over 2011

	Exploitatie 2011	Begroting 2011	Exploitatie 2010
Baten			
3.01 Ingehouden administratiekosten	1.272.010	1.304.500	1.168.032
3.02 Overige dienstverlening	131.781	162.500	56.199
3.03 Financiële baten	474.428	440.000	475.826
Totaal baten	1.878.219	1.907.000	1.700.057
Lasten			
Door Cedar doorbelaste personeelskosten	1.090.583	1.135.000	1.126.138
Door Cedar doorbelaste huisvestingskosten	138.233	142.000	145.017
3.04 Automatiseringskosten	337.087	416.000	285.167
3.05 Bestuurskosten	110.431	121.500	132.576
Kosten repartitie	15.133	52.500	36.678
Kosten communicatie	149.335	182.000	21.227
Kosten drukwerk en parti	57.661	65.000	168.171
Contributies en bijdragen	44.243	60.000	47.685
Bijdrage Stichting Contractenbureau	0	0	191.581
3.06 Overige kosten	49.890	58.000	50.920
Totaal lasten	1.992.596	2.232.000	2.205.160
Exploitatieresultaat voor resultaatbestemming	-114.377	-325.000	-505.103
Resultaatbestemming			
Onttrekking bestemmingsreserve investeringen	-321.958	-400.033	-184.384
Onttrekking bestemmingsreserve Contractenbureau	-7.864	0	-191.581
Mutatie algemene reserve	215.445	75.033	-129.138
Saldo resultaatbestemming	-114.377	-325.000	-505.103

Kasstroomoverzicht

	<u>2011</u>		<u>2010</u>
Kasstroom uit incasso en verdeling			
Bruto-Incasso/ontvangsten	11.020.984		14.482.066
Repartitie/verdeling	<u>-13.720.577</u>		<u>-14.775.341</u>
Kasstroom uit incasso en verdeling		-2.699.593	-293.275
Kasstroom uit fondsen			
Ingehouden t.b.v. fondsen	1.383.852		2.046.318
Betalingen uit fondsen	<u>-1.398.717</u>		<u>-1.658.036</u>
Kasstroom uit fondsen		-14.865	388.282
Kasstroom uit bedrijfsvoering			
Ingehouden administratiekosten	1.272.010		1.168.032
Overige baten	131.781		56.199
Financieel resultaat	<u>474.428</u>		<u>475.827</u>
	1.878.219		1.700.058
Totaal bedrijfslasten	-1.984.736		-2.013.578
Correctie: afschrijvingen	<u>0</u>		<u>0</u>
	-1.984.736		-2.013.578
Mutatie investeringen bedrijfsmiddelen	0		0
Mutatie overige vorderingen	103.724		-37.379
Mutatie overige schulden	<u>190.443</u>		<u>-250.001</u>
Kasstroom uit bedrijfsvoering		187.650	-600.900
Kasstroom uit beleggingen			
Aankoop van beleggingen	0		0
Verkoop van beleggingen	553.603		0
Overige mutaties uit beleggingen	<u>33.780</u>		<u>-4.872.033</u>
Kasstroom uit beleggingen		587.383	-4.872.033
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Mutatie overige verplichtingen	<u>143.025</u>		<u>123.022</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		143.025	123.022
Netto kasstroom		<u><u>-1.796.400</u></u>	<u><u>-5.254.904</u></u>
Liquide middelen 1 januari	11.797.224		17.052.128
Liquide middelen 31 december	10.000.824		11.797.224
Mutatie liquide middelen		<u><u>-1.796.400</u></u>	<u><u>-5.254.904</u></u>

Toelichtingen op de jaarrekening

Algemeen

Algemeen

Als collectieve beheersorganisatie van auteursrechten stelt de Stichting Lira zich ten doel zonder winstoogmerk voor zichzelf de materiële en immateriële belangen te behartigen en te bevorderen van makers van literaire, literair-dramatische en andere werken in tekstvorm alsmede muziekdramatische werken en de op deze veelsoortige teksten van schrijvers en vertalers gebaseerde audio, video, theatrale, audiovisuele en multimediale producties, al dan niet zijnde verveelvoudigingen in gewijzigde vorm van de tekst, van welke aard en in welke vorm ook, zowel analoog als digitaal, traditioneel ook wel aangeduid als de literaire en grote (of dramatische) alsook audiovisuele rechten, maar daartoe niet beperkt blijvend - een en ander in de ruimste zin des woords.

Grondslagen voor de waardering

De jaarrekening wordt opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640, Organisaties zonder winststreven. De grondslagen voor waardering van de activa en de passiva zijn hierna uiteengezet bij de toelichting op de afzonderlijke balansrubrieken; voor zover niet anders is vermeld, geschiedt de waardering tegen nominale waarde. Vorderingen zijn opgenomen voor de nominale waarde, waarbij indien noodzakelijk een voorziening voor het risico van oninbare vorderingen in mindering is gebracht. De jaarrekening is opgesteld in euro's. Voor de leesbaarheid wordt in de toelichtingen veelal gebruik gemaakt van het betreffende jaartal waar de stand per balansdatum bedoeld wordt.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de op repartities in het jaar gerealiseerde administratiekosten, interest en overige baten enerzijds en de op het jaar betrekking hebbende lasten anderzijds. Verliezen worden genomen in het jaar dat zij voorzienbaar zijn.

De door Stichting Lira geïncasseerde gelden worden niet verantwoord als omzet van de stichting maar als een schuld aan de rechthebbenden. Presentatie hiervan vindt derhalve plaats in de balans onder balanspost 2.08 Te verdelen gelden. De Stichting Lira heeft met Cedar B.V. een dienstverleningscontract afgesloten, waarbij Cedar B.V. de huisvesting, personele inzet en facilitaire diensten levert voor Stichting Lira en Stichting Lira Fonds. De kosten met betrekking tot Stichting Lira Fonds worden door Stichting Lira doorbelast aan Stichting Lira Fonds.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens het door het College van Toezicht Auteursrecht voorgeschreven model.

Verbonden partijen

Cedar B.V. kan worden aangemerkt als verbonden partij aangezien Stichting Lira is vertegenwoordigd in het bestuur van Stichting Cedar. Stichting Cedar bezit 100% van de aandelen in Cedar B.V. Op basis van de afgesloten dienstverleningsovereenkomst worden de operationele activiteiten en bestuurlijke ondersteuning uitgevoerd door of middels Cedar B.V. De hiervoor door Cedar gemaakte kosten worden doorbelast.

Stichting Lira Fonds kan worden aangemerkt als verbonden partij aangezien de bestuursleden van Stichting Lira tevens het bestuur van Stichting Lira Fonds vormen. Stichting Lira Fonds is een algemeen nut beogende instelling die de vanuit Stichting Lira beschikbare subsidies voor sociale- en culturele doeleinden verdeelt.

Toelichting op de balans

2.01 Financiële vaste activa

	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Effecten ¹⁾	7.384.651	7.972.033
Lening Pensioenfonds der Vereniging voor Schrijvers en Vertalers ²⁾	925.000	925.000
Lening Stichting Contractenbureau	0	25.000
Voorschot ³⁾	0	118.025
Totaal financiële vaste activa	<u>8.309.651</u>	<u>9.040.058</u>

1) Effecten

Stand per 1 januari	7.972.033	3.100.000
Bj: - Aankoop effecten	0	4.872.473
Af: - Verkoop effecten	-570.482	0
Af: - Amortisatie kostprijs effecten	-16.900	-440
Stand per 31 december	<u>7.384.651</u>	<u>7.972.033</u>

De onder financiële vaste activa opgenomen effecten die bestemd zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van de onderneming duurzaam te dienen, worden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs. De koersverschillen ten tijde van aankoop van de effecten worden afgeschreven over de looptijd van de beleggingen. De nominale waarde van de effecten is € 7.350.000 (2010: € 7.900.000). De actuele waarde per 31 december 2011 bedraagt € 7.426.470 (2010: € 7.905.038).

Stichting Lira heeft beleggingen in obligatieleningen en (per einddatum) kapitaalgegarandeerde producten. Risicodekking hiervan is conform de Wet Financiëring Decentrale Overheden (FIDO) en zoals vastgelegd in het Statuut Middelenbeheer van de Stichting.

2) Lening Pensioenfonds der Vereniging voor Schrijvers en Vertalers

In 2002 is door de Stichting Lira een overeenkomst voor een renteloze geldlening afgesloten met het Pensioenfonds der Vereniging voor Schrijvers en Vertalers voor een bedrag van € 605.000. In 2003 is deze lening verhoogd naar € 925.000. Voor deze lening heeft Stichting Lira een aandeel in de waarde van het Van Deijsselhuis als onderpand gekregen. Eventuele waarderingsverschillen zullen ten laste of ten gunste van het Fonds voor Sociale en Culturele doeleinden komen.

3) Voorschot

Stand per 1 januari	118.025	236.047
Af: - Terugbetaling voorschot	<u>-118.025</u>	<u>-118.022</u>
Stand per 31 december	<u>0</u>	<u>118.025</u>

Het voorschot betrof een betaling aan Cedar B.V. inzake de realisatie van een automatiserings-systeem. Dit voorschot is middels door Cedar B.V. doorbelaste afschrijvingskosten in 5 jaar verrekend.

2.02 Vorderingen

	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Debiteuren	52.874	120.109
Nog te ontvangen rente	218.455	394.397
Nog te factureren bedragen	3.629.853	0
Overige vorderingen en overlopende activa	2.356	46.504
Totaal overige vorderingen	<u>3.903.538</u>	<u>561.010</u>

Alle vorderingen en overlopende activa hebben een resterende looptijd kleiner dan 1jaar.

De nog te factureren bedragen betreffen na balansdatum gefactureerde en geïncasseerde kabelgelden.

2.03 Liquide middelen

Bankrekeningen	532.761	2.127.422
Spaar- en depositorekeningen	9.468.063	9.669.802
Totaal liquide middelen	<u>10.000.824</u>	<u>11.797.224</u>

Voor spaarrekeningen bij ING Bank worden de gebruikelijke rentevoorzwaarden gehanteerd. Voor een bij de Rabobank lopende spaarrekening wordt een basisrente vergoed met als uitgangspunt een voor minimaal 3 jaar vastgelegd bedrag. Bij tussentijdse opnames wordt een boeterente volgens een vastgelegde staffel in rekening gebracht.

2.04 Algemene reserve

Stand per 1 januari	1.724.395	1.853.533
Mutatie uit resultaatbestemming	215.445	-129.138
Stand per 31 december	<u>1.939.840</u>	<u>1.724.395</u>

De algemene reserve heeft als doel de continuïteit van de uitvoering van de werkzaamheden van de stichting te waarborgen. Het streven is om de reserve te bepalen op anderhalf maal de exploitatiekosten van het voorgaande boekjaar, rekening houdend met nog te behalen resultaat uit te verdelen gelden. Vanuit de bestemming van het exploitatieresultaat over 2011 ad - € 114.377 (2010: € -505.103) wordt € 215.445 (2010: - € 129.138) gedoteerd aan de algemene reserve.

2.05 Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve investeringen ¹⁾	534.640	856.597
Bestemmingsreserve Contractenbureau	0	7.864
Totaal bestemmingsreserves	<u>534.640</u>	<u>864.461</u>

1) Bestemmingsreserve investeringen

Stand per 1 januari		856.598	1.040.981
Af: Afschrijvingskosten MAX	-117.033		-117.033
Af: Kosten webportal	-79.822		-10.533
Af: Digitaliseringsprojecten	-75.576		-41.338
Af: Kosten PAM	-12.952		-10.480
Af: Kosten jubileum 25 jaar Stichting Lira	-36.575		0
Af: Integratie Auteursfonds Reprorecht	0		-5.000
	<u>-321.958</u>		<u>-184.384</u>
Stand per 31 december		<u>534.640</u>	<u>856.597</u>

Deze reserve is gecreëerd met als doelstelling activiteiten te bekostigen die relatief grote financiële offers vragen of welke verondersteld worden te leiden tot toekomstige incasso.

2.06 Auteursfonds Reprorecht

	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Stand per 1 januari	686.853	0
Bj: Ontvangen van Stichting Reprorecht	103.384	783.595
Bj: Toevoeging CLIPgelden	5.577	5.449
Af: Uitgekeerd aan rechthebbenden	-39.680	-22.406
Af: Toegekende subsidies	-106.065	-79.785
Stand per 31 december	<u>650.069</u>	<u>686.853</u>

Met ingang van 2010 heeft Stichting Lira het beheer van het Auteursfonds Reprorecht overgenomen van Stichting Reprorecht. De reprorechtgelden die door Stichting Reprorecht worden geïncasseerd voor kopieën uit vak- en wetenschappelijke boeken en tijdschriften en educatieve geschriften worden door Stichting Reprorecht uitgekeerd aan uitgevers. Deze uitgevers ontvangen de vergoedingen op basis van de omzet die zij hebben behaald over hun publicaties. Volgens de wet zijn uitgevers verplicht om minstens de helft van deze reprorechtvergoedingen door te betalen aan de auteurs. Soms melden uitgevers zich niet aan voor de reguliere repartitie door Stichting Reprorecht. Soms ook geven uitgevers in overleg met Stichting Reprorecht aan dat zij niet in staat zijn tot doorbetaling aan de auteurs. Hierdoor dreigen hun auteurs de hun toekomstige reprorechtgelden mis te lopen. In 1996 heeft Stichting Reprorecht daarom het Auteursfonds ingesteld. Schrijvers die publiceren in de categorieën vak, wetenschap en onderwijs en die géén reprorechtvergoeding via hun uitgever ontvangen, kunnen bij het fonds een claim indienen.

In het verslagjaar heeft Lira aan 102 (2010: 107) auteurs een individuele uitkering uit het Auteursfonds verstrekt. Het totaal uitbetaalde bedrag was € 39.680 (2010: € 22.406). Het Auteursfonds wordt ook gevoed met reprorechtgelden die in Nederland voor het buitenland worden geïnd, maar niet worden uitbetaald (omdat er geen wederkerigheidscontract bestaat of alleen een contract waarbij geen wederkerige geldstroom hoort) en met reprorechtgelden die in opdracht van enkele Nederlandse uitgevers uit het buitenland worden verkregen. Omdat in knipselkranten ook materiaal uit de categorieën vak, wetenschap en educatie wordt gebruikt, wordt jaarlijks een percentage van de ontvangen CLIPgelden toegevoegd aan het Auteursfonds. Omdat van deze geldstromen de individuele rechthebbende auteurs meestal niet te achterhalen zijn, wordt een belangrijk deel van deze gelden aan collectieve doelen besteed. Daarbij steunt het Auteursfonds sociale en culturele doelen die ten gunste komen van wetenschappelijke, educatieve en journalistieke auteurs, omdat deze groepen met name verantwoordelijk zijn voor het repertoire waarvoor wordt geïncasseerd.

In het verslagjaar zijn de volgende toekenningen gedaan (deels in de vorm van garantstellingen) vanuit het Auteursfonds:

Stichting Jaarprijzen voor de Journalistiek De Tegel 2011		3.000
NMJ	Masterclass Financiële Journalistiek	4.100
NMJ	NMJ Grote Freelancersdag 2011	6.000
PC Boutensfonds	Bijdrage journalisten 2011	7.665
STICHTING ININ	Conferentie Narratieve Journalistiek	3.800
STICHTING ININ	Tweede Conferentie Narratieve Journalistiek	8.000
Stichting Rechtshulp Auteurs	Bijstand educatieve auteurs	29.500
Vereniging van Educatieve Auteurs	Financiële bijdrage 2011	18.000
Vereniging van Educatieve Auteurs	Financiële bijdrage 2012	26.000
		<u>106.065</u>

2.07 Fonds voor Sociale en Culturele doelen

	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Stand per 1 januari	1.257.274	1.357.574
Bj: - Inhouding SoCu	1.138.477	1.231.903
Bj: - Inhouding SoCu individuele repartities	136.414	8.046
Bj: - Vrijval toegekende subsidies	0	17.325
Af: - Beschikbaar gesteld aan Stichting Lira Fonds	<u>-1.257.274</u>	<u>-1.357.574</u>
Stand per 31 december	<u>1.274.891</u>	<u>1.257.274</u>

Op de in verdeling gebrachte gelden wordt veelal een inhouding voor sociale- en culturele doelen gedaan. Stichting Lira stelt de gelden in principe volledig beschikbaar aan Stichting Lira Fonds, welke geregistreerd staat als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Stichting Lira Fonds besteedt deze gelden zowel aan culturele projecten die het gebruik en de ontwikkeling van literaire en dramatische werken bevorderen als aan sociale doelen die de positie van de rechthebbenden van Stichting Lira in brede zin bevorderen.

2.08 Te verdelen gelden

Stand per 1 januari	16.157.419	17.134.329
Incasso ¹⁾	14.583.602	13.435.075
Inhouding voor sociaal-culturele doelen ²⁾	-1.138.477	-1.231.903
Overige mutaties ³⁾	-15.983	-27.345
Repartitie ⁴⁾	<u>-12.527.349</u>	<u>-13.152.737</u>
Stand per 31 december ⁵⁾	<u>17.059.212</u>	<u>16.157.419</u>

1) Incasso

Leenrechtgelden	6.864.936	6.844.823
Kabelgelden	6.156.152	4.707.852
Thuiskopiegelden	230.551	1.049.421
Reprogelden	1.082.902	479.072
Overige gelden	<u>249.061</u>	<u>353.907</u>
Totaal incasso	<u>14.583.602</u>	<u>13.435.075</u>

2) Inhouding voor sociaal-culturele doelen

Leenrechtgelden	-660.337	-673.084
Kabelgelden	-396.259	-486.887
Thuiskopiegelden	-74.671	-71.932
Reprogelden	-6.672	0
Overige gelden	<u>-538</u>	<u>0</u>
Totaal inhouding	<u>-1.138.477</u>	<u>-1.231.903</u>

Op de in verdeling gebrachte gelden wordt veelal een inhouding voor sociale- en culturele doelen gedaan. Voor de in verdeling gebrachte kabelgelden, leenrechtgelden, thuiskopiegelden en aan de leenrechtrepartitie toegevoegde reprogelden bedraagt deze inhouding 10%.

3) *Overige mutaties*

	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Leenrechtgelden	-194.176	-720.696
Kabelgelden	136.233	368.151
Thuiskopiegelden	117.970	410.821
Reprogelden	10.453	46.142
Overige gelden	<u>-86.463</u>	<u>-131.763</u>
Totaal incasso	<u><u>-15.983</u></u>	<u><u>-27.345</u></u>

De Overige mutaties hebben in 2011 per saldo met name betrekking op afboekingen van oude openstaande repartitiefacturen. Daarnaast zijn op grond van bestuursbesluiten gelden geheralloceerd naar specifieke repartities.

4) *Repartitie*

Leenrechtgelden	-6.723.399	-7.708.993
Kabelgelden	-4.149.637	-3.565.095
Thuiskopiegelden	-566.901	-1.179.710
Reprogelden	-930.563	-557.949
Overige gelden	<u>-156.849</u>	<u>-140.990</u>
Totaal repartitie	<u><u>-12.527.349</u></u>	<u><u>-13.152.737</u></u>

5) *Te verdelen gelden per 31 december*

Leenrechtgelden	5.867.475	6.580.452
Kabelgelden	8.863.296	7.116.809
Thuiskopiegelden	1.022.298	1.315.347
Reprogelden	734.965	578.842
Overige gelden	<u>571.178</u>	<u>565.969</u>
Totaal te verdelen gelden	<u><u>17.059.212</u></u>	<u><u>16.157.419</u></u>

2.09 Overige schulden

Handelscrediteuren	181.191	209.400
Repartiti crediteuren	344.305	383.074
Subsidi crediteuren	44.952	32.785
Omzetbelasting	150.630	661
Overige schulden en overlopende passiva	<u>34.283</u>	<u>81.970</u>
Totaal overige schulden	<u><u>755.361</u></u>	<u><u>707.890</u></u>

1) In de handelscrediteuren is een bedrag van € 169.602 (2010: € 161.793) opgenomen voor Cedar B.V.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Op basis van de dienstverleningsovereenkomst met Cedar B.V. heeft Stichting Lira de verplichting om bij beëindiging van deze overeenkomst een vergoeding te betalen voor haar aandeel in de langlopende huisvestingskosten van Cedar B.V, alsmede een vergoeding voor de kosten die Cedar B.V. zou moeten maken voor de beëindiging van de arbeidsovereenkomsten van de direct ten behoeve van de stichting werkzame medewerkers.

De verplichting ultimo 2011 is conform de in de dienstverleningsovereenkomst tussen Cedar B.V. en Stichting Lira vastgestelde berekeningswijze vastgesteld op € 931.240.

Toelichting op de exploitatierekening

3.01 Ingehouden administratiekosten

	<u>2011</u>	<u>Begroting 2011</u>	<u>2010</u>
Leenrechtgelden	659.079	735.500	587.730
Kabelgelden	401.358	341.000	344.708
Thuiskopiegelden	59.383	87.000	136.320
Reprogelden	139.914	120.000	82.349
Overige gelden	12.276	21.000	16.925
Totaal ingehouden administratiekosten	<u>1.272.010</u>	<u>1.304.500</u>	<u>1.168.032</u>

De inhoudingspercentages voor de administratiekosten van Stichting Lira worden jaarlijks gelijktijdig met de begroting vastgesteld door het bestuur. Hierbij wordt rekening gehouden met de complexiteit van de desbetreffende geldstroom en het hieraan toe te rekenen kostenaandeel ten opzichte van de totale exploitatie van Stichting Lira. Voor zover niet anders bepaald wordt op de gereparteerde gelden 10% administratiekosten in mindering gebracht. Op repartities leenrechtgelden en reproprechtgelden aan freelance journalisten wordt 15% administratiekosten ingehouden. De norm voor kosten van beheer en administratie is vastgesteld op 15% en is in 2011 niet overschreden.

3.02 Overige dienstverlening

Overige dienstverlening	123.917	162.500	56.199
Diverse baten	<u>7.864</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal overige dienstverlening	<u>131.781</u>	<u>162.500</u>	<u>56.199</u>

De overige dienstverlening bestaat met name uit de doorbelasting van personele inzet en huisvestingskosten aan Stichting Lira Fonds, alsmede de kosten van de Lira Scenarioprijs.

3.03 Financiële baten

Rentebaten uit effecten	177.104	150.000	8.283
Rentebaten uit bank- en spaarrekeningen	331.103	307.000	467.983
Resultaat uit verkoop effecten	-16.879	0	0
Amortisatie kostprijs effecten	<u>-16.900</u>	<u>-17.000</u>	<u>-440</u>
Totaal financiële baten	<u>474.428</u>	<u>440.000</u>	<u>475.826</u>

3.04 Automatiseringskosten

Door Cedar doorbelaste automatiseringskosten	264.597	271.000	264.597
Kosten webportal	66.618	95.000	1.375
Overige automatiseringskosten	<u>5.872</u>	<u>50.000</u>	<u>19.195</u>
Totaal automatiseringskosten	<u>337.087</u>	<u>416.000</u>	<u>285.167</u>

3.05 Bestuurskosten

Vaste vergoedingen bestuur	36.774	38.000	36.302
Presentiegelden bestuur	24.070	30.000	35.183
Externe bestuurskosten	31.391	40.000	32.123
Overige bestuurskosten	<u>18.196</u>	<u>13.500</u>	<u>28.968</u>
Totaal Bestuurskosten	<u>110.431</u>	<u>121.500</u>	<u>132.576</u>

Post jaarrekening	Met betrekking tot	Bedrag
Vaste vergoedingen bestuur	Stichting Lira	36.774
Presentiegelden	Stichting Lira	24.070
Externe bestuurskosten	Externe vertegenwoordiging Stichting Lira	9.787
	Stichting Lira Fonds	990
	Stichting Leenrecht	1.485
	Stichting Contractenbureau	825
	Stichting Rechtshulp Auteurs	2.415
	Voice/Starbel	1.485
	VSenV / VVL / VEA	2.540
	CLIP	495
	Cisac	1.320
	PC Boutensfonds	660
	Overige presentiegelden	7.210
	Reis- en onkostenvergoedingen	2.449
Overige bestuurskosten	Stichting Lira	18.196
		<u>110.431</u>

3.06 Overige kosten

	<u>2011</u>	<u>Begroting 2011</u>	<u>2010</u>
Accountantskosten	9.825	13.000	9.575
Bankkosten	14.958	8.000	7.019
Kosten adviseurs	9.216	30.000	25.285
Overige kosten	15.891	7.000	9.041
Totaal overige kosten	<u>49.890</u>	<u>58.000</u>	<u>50.920</u>

Analyse van verschillen tussen exploitatierekening en begroting

Automatiseringskosten	De automatiseringskosten zijn lager dan begroot doordat geplande uitgaven ten behoeve van de webportal minder waren dan voorzien en de implementatie van de CISAC-tools ten behoeve van de uitwisseling van gegevens met zusterorganisaties niet of slechts gedeeltelijk in het boekjaar is gerealiseerd.
Kosten repartitie	De kosten repartitie zijn lager dan begroot doordat er minder externe databestanden zijn aangekocht.
Kosten communicatie	De kosten communicatie zijn lager dan begroot doordat de kosten voor de Lira Scenarioprijs en het 25 jarig jubileum van Lira lager zijn uitgekomen dan verwacht.
Contributies en bijdragen	De kosten voor contributies en bijdragen zijn door hogere kosten in het verleden te hoog begroot.
Overige kosten	De overige kosten zijn lager dan begroot doordat de kosten voor juridisch advies lager zijn uitgekomen dan verwacht.

Ondertekening jaarrekening

Hoofddorp, 8 mei 2012,

Dhr. C.P.A. Holierhoek
Voorzitter

Dhr. M. Verhoef
Penningmeester

Overige gegevens

Samenstelling bestuur en bureau

De bestuursleden van Stichting Lira worden gekozen door onze achterban en zijn deskundig op hun vakgebied. Zij hebben beroepservaring als schrijver, vertaler of freelance journalist en belangstelling voor de voorwaarden waaronder schrijvers, vertalers en journalisten in Nederland werken. Zij hebben kennis van het auteursrecht en bij voorkeur bestuurlijke ervaring. De door de constituerende organisaties voorgedragen bestuursleden zijn lid van de VSenV resp. van de NVJ. De bestuursleden van Lira vervullen, deels qualitate qua, ook andere bestuursfuncties en/of hebben zitting in comités of commissies.

De bestuursleden van Stichting Lira worden benoemd voor een periode van 3 jaar en kunnen worden herbenoemd. Er is geen maximale zittingsduur, aangezien het moeilijk is om goede bestuurders te vinden en het bestuurslidmaatschap van Lira tijd, kennis en ervaring vereist.

De samenstelling van het bestuur van Stichting Lira in 2011 was als volgt:

Kees Holierhoek

- Voorzitter van Stichting Lira
 - Jaar van eerste benoeming: 1986
 - Jaar van herbenoeming: 2009

Kees Holierhoek is voorzitter van Stichting Lira Fonds, Stichting Cedar, Stichting Contractenbureau, Stichting Auteursraad, Stichting Rechtshulp Auteurs, Stichting Dramaastricht en de secties geschriften en multimedia van Stichting Leenrecht. Hij is vice-voorzitter van Stichting Reprorecht en penningmeester van Stichting Auteursrechtbelangen, Stichting Pensioenfonds der Vereniging van Schrijvers en Vertalers en Stichting Onderhandelingen Leenvergoedingen. Voor Stichting Leenrecht vervult hij naast het penningmeesterschap ook de rol van secretaris. Tevens is hij bestuurslid van en Stichting Audiovisuele Export en lid van de commissie van belanghebbenden bij het VOI©E-keurmerk voor CBO's.

Kees Holierhoek is onafhankelijk bestuurslid.

Tijs van den Boomen

- Vice-voorzitter van Stichting Lira
 - Jaar van eerste benoeming: 2003
 - Jaar van herbenoeming: 2011

Tijs van den Boomen is vice-voorzitter van Stichting Lira Fonds, bestuurslid van Stichting P.C. Boutensfonds en voorzitter van de adviescommissie van Stichting Lira Fonds.

Tijs van den Boomen is in het bestuur benoemd op bindende voordracht van de VSenV.

Rien Verhoef

- Penningmeester van Stichting Lira
 - Jaar van eerste benoeming: 1996
 - Jaar van herbenoeming: 2010

Rien Verhoef is penningmeester van Stichting Lira Fonds

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

tevens bestuurslid van Stichting Rechtshulp Auteurs, Stichting PC Boutensfonds, de VertalersVakschool Amsterdam, Stichting Vertaalverhaal en de sectie geschriften van Stichting Leenrecht. Daarnaast had hij zitting in de Stuurgroep Fusie Letterenfonds (in 2011 opgeheven) en a.i. zitting in de Selectiecommissie van het Nederlands Letterenfonds die de leden voor de Raad van Advies selecteert. Hij is lid van het organisatiecomité dat de jaarlijkse Literaire Vertaaldagen organiseert en maakt periodiek ad hoc deel uit van commissies of delegaties van de VSenV.

Rien Verhoef is onafhankelijk bestuurslid.

Robert Alberdingk Thijm

- Secretaris van Stichting Lira
- Secretaris van Stichting Lira Fonds

- Jaar van eerste benoeming: 2005
- Jaar van herbenoeming: 2011

Robert Alberdingk Thijm is bestuurslid van Stichting Rechtshulp Auteurs, secretaris van Stichting Contractenbureau (tot 2011) en penningmeester van Stichting Audiovisuele Export. Daarnaast is hij lector/adviseur van het Vlaams Audiovisueel Fonds. Hij heeft zitting in het EU Media Futures Forum en in de Board of Patrons van de Society of Audiovisual Authors (SAA), waarvan Lira lid is.

Robert Alberdingk Thijm is in het bestuur benoemd op bindende voordracht van de VSenV.

Tsead Bruinja

- Bestuurslid van Stichting Lira
- Bestuurslid van Stichting Lira Fonds

- Jaar van eerste benoeming: 2007
- Jaar van herbenoeming: 2010

Tsead Bruinja is bestuurslid van Stichting Jo Peters Poëzieprijs (opgeheven 2012) en van de sectie geschriften van Stichting Leenrecht. Daarnaast is hij commissielid Film Digitale Media Letteren voor de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur en commissielid Letteren voor de Raad voor Cultuur Rotterdam, jurylid voor de Fedde Schurer Prijs en voor de El Hizrja Schrijfwedstrijd en neemt hij zitting in het Comité van Aanbeveling van Passionate Bulkboek.

Tsead Bruinja is in het bestuur benoemd op bindende voordracht van de VSenV.

Maria Genova

- Bestuurslid van Stichting Lira
- Bestuurslid van Stichting Lira Fonds

- Jaar van eerste benoeming: 2009
- Jaar van herbenoeming: n.v.t.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Maria Genova is bestuurslid van de sectie freelance van de NVJ, assessor namens Lira van de sectie CLIP van Stichting Pro.

Maria Genova is in het bestuur benoemd op bindende voordracht van de NVJ.

Vacature

- Bestuurslid van Stichting Lira
- Bestuurslid van Stichting Lira Fonds

Deze vacature wordt ingevuld op basis van bindende voordracht van de VSenV.

Stichting Lira heeft op basis van een dienstverleningscontract de uitvoering van haar activiteiten ondergebracht bij het Centrum voor Dienstverlening Auteurs- en aanverwante Rechten (Cedar B.V.). Cedar voerde in 2011 de volledige facilitaire dienstverlening uit voor vijf auteursrechtenorganisaties: Stichting Leenrecht, Stichting Pro, Stichting Lira, Stichting Reprorecht en Stichting De Thuis kopie. Daartoe behoren diensten als juridische zaken, financiële administratie, communicatie, huisvesting en personeelszaken. Daarnaast neemt Stichting Lira deel in het bestuur van Stichting Cedar, de aandeelhouder van Cedar B.V.

Cedar B.V. stond in 2011 onder leiding van de heer Hein van Leeuwen. Het bureau van Stichting Lira is het uitvoeringsorgaan van het Bestuur van de Stichting. De uitvoering op bureauniveau wordt verzorgd door Cedar B.V.

Correspondentieadres:

Stichting Lira
Postbus 3060
2130 KB Hoofddorp

Telefoon: 023-870 0202

Email: lira@cedar.nl

Website : www.lira.nl

Controleverklaring